

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 696

NAAM: TOESTAND IN OVERHEIDSDIENSTEN

1. Ingezien n.a.v. brief I.D. Utrecht No. 45097. Door mij gevoerde correspondentie ter kennisneming aan H CVD, Afd. B en D. 2-9-1948 C 5. *W*

2. *Opzien i.v.m. CO. 67062 D4 190-49 f.*

3. *K.H. L.k.m.*

11/0/40.

4. *Opzien K.A.
K.A. 15.8.49*

3.22 3.22
06.31 01.126-06.31
- 2 JULI 1951 3.22
02.21

VERTROUWELIJK

ACD/112581

Verbinding: 19
B/1 no 526'51 PTT

Datum: 29-6-51

Betreft: Bewakingsgroepen PTT.
Uw schrijven no 109949 dd 31-5-51

NIET O.K.
ACD/IV B
DAT: 31/7-51
PAR: 948

W. Arkel

In antwoord op Uw bovenvermeld schrijven kan het volgende worden bericht:

Dezerzijds werden in 1947-48 drie lijsten met namen van personeel van de PTT ontvangen, afkomstig van de drie erkende bonden. Deze lijsten waren opgemaakt door de diverse bestuurders van de drie erkende bonden, waarbij speciaal de voorzitters hun leden beoordeelden of deze personen in de eerste plaats in het verleden goed Nederlander waren geweest en hoe zij tegenwoordig bekend stonden. Deze lijsten waren tevens opgemaakt in overleg met de toenmalige directeur van de Posterijen, Muller. De voorzitters hebben destijds naar eer en geweten deze lijsten ingevuld, doch daar zij verschillende leden slechts oppervlakkig kenden, waren fouten niet te vermijden. Wel is zijdelings aan de personen gevraagd hoe zij over de beveiliging dachten, om er eventueel in te worden opgenomen.

794 In herinnering wordt gebracht het rapport van Verb. 19 B/1-744'50 dd 19-8-50 en tevens het feit dat een van de hoofdamttenaren, ondanks bemoeienis dezerzijds, werd overgeplaatst. Vele ambtenaren, die vroeger meddewerkten naar het voorbeeld van deze hoofdamttenaar zeggen nu: "Mijnheer, ik weet niets!". De naam van de hier bedoelde hoofdamttenaar is bekend bij de heer Van Arkel.

GEZIEN:

[Handwritten signature]

B. 9/522

109949

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

No. BX 109949

Betr.: Bewakingsgroepen P.T.T.

V AV 6

's-Gravenhage, 31 Mei 1951.

copy voor afd. D

OD 696

BV 2x

UITGEBOEKT

VERTROUWELIJK

Mij werd van betrouwbare zijde gemeld, dat men voor de werving van personeel voor de bewakingsgroepen in de P.T.T. te Utrecht, niet eerst een beroep op vrijwilligers voor deze dienst heeft gedaan.

Teneinde het hiertoe benodigde personeel te verkrijgen, zou aan de bonafide vakorganisaties zijn verzocht mede te willen delen, welke personen geschikt werden geacht voor deze groepen.

Hoewel verwacht kon worden, dat dientengevolge de samenstelling van het personeel dezer groepen - ook in politiek opzicht - goed zou zijn, bleek echter, dat onder deze personen ruim twintig man zodanig links georiënteerd zijn, dat hun opneming in de bewakingsgroepen niet gewenst werd geacht.

In verband met vorenstaande moge ik U verzoeken een discreet onderzoek te dezer zake te willen doen instellen, waarbij inzonderheid gegevens aangaande de Uniebondsfunctionarissen, die aan de aanwijzing van bedoeld personeel hun medewerking verleenden, van belang kunnen zijn. Ook berichten betreffende de mogelijkheid van opzettelijke onjuiste aanwijzing door een dezer bestuurders, zullen ten eerste op prijs gesteld worden.

HET HOOFD VAN DE DIENST.
Namens deze,

Aan de heer Hoofdcommissaris
van Gemeentepolitie
te
UTRECHT.

J. G. Crabbendam

23.4.51.

No.G.173/50-II/3.

Velsen

Bericht op schrijven; No.102862
dd.15.3.51

3.122.
01.4
3.122
01.4-3.35/1
27 APR 1951
ACD/108218

Onderwerp: "Personeel P.E.N.
centrale Velsen".

OP KAART
ACD/44
DAT: 3/18/51
PAR:

Naar aanleiding van bovenvermeld schrij-
ven wordt het volgende bericht:

1. Ten aanzien van de politieke antecedenten van Cornelis FLOOR, geb.21.9.26 Velsen, wordt verwezen naar bericht No.G.173/51-/3 dd.19.3.51, i.v.m. Uw schrijven No. 84074 dd.24.5.50

Ten aanzien van de onbekende oud-Marineman, bedoeld in het schrijven van de Inlichtingendienst Beverwijk dd. 6 Februari 1951 No.49 wordt bericht, dat deze persoon identiek is aan:

2. Reinier BOTTENHEFT, geb.4.8.27 Hilversum, won. Kennemerstraat 18 rd te Haarlem. BOTTENHEFT heeft van 8.10.47 tot 20.8.49 zijn militaire plichten vervuld bij de Kon.Marine, laatst als stoker 2e klasse. Hij trad op 22.8.49 in dienst bij het loodswezen te IJmuiden en op 9.1.50 bij het P.E.N. aan de centrale te Velsen. Voorzover bekend, is hij niet aangesloten bij een vakorganisatie. Verwacht kan echter worden, dat hij zich zal aansluiten bij de Algemene Bond van Ambtenaren (A.B.V.A.) aangesloten bij het N.V.V. Op politiek gebied treedt hij, voorzover bekend, niet op de voorgrond. Bij informatie bij de Politie Haarlem, bleek, dat BOTTENHEFT op crimineel en politiek gebied in de administratie niet voor kwam. Overigens is van enige communistische sympathieën niets gebleken.

Volgens informant bestaat de mogelijkheid, dat BOTTENHEFT, zich in enigszins ontevreden zin op de P.E.N. centrale heeft uitgelaten i.v.m. ongunstige woningomstandigheden waarin betrokkene verkeerde. Vanwege het P.E.N. worden er pogingen aangewend om hierin verandering te brengen.

Voor wat betreft de overgang van een aantal leden van de E.V.C. naar de Provinciale Bond van Overheidspersoneel wordt verwezen naar mijn bericht, in aanhef genoemd.

Ter aanvulling zij alsnog vermeld:

Uit een publicatie in het Bondsorgaan van de Provinciale Bond van Overheidspersoneel No.12 dd. 1 December 1950 staat vermeld, dat zich, behoudens enige niet op het P.E.N. werkzame personen, als nieuwe leden hebben aangemeld:

H.BEKKER	Velsen
D.BROEKHUIZEN	IJmuiden
E.v.LUIJN	Beverwijk
A.v.d.WELLE	"
H.HEINIS	IJmuiden

Aangenomen wordt, dat deze personen identiek zijn aan:

1. Hendrik BEKKER, geb.23.7.91 Genemuiden
2. Dirk BROEKHUIZEN, geb.4.6.96 Velsen
3. Ernst van LUIJN, geb.12.5.90 Culemborg

waren lid
B.W.O.P. - Eve
zijn i Ok
Dee. to mer
naar de Prov.
bond.

PD 11948

VERTROUWELIJK.

- OK
4. Antoon van der WELLE, geb. 23.6.04 Beverwijk
5. Hendrik HEINIS, geb. 23.1.22 Oterleek

De onder 1 t/m 4 genoemde personen waren lid van de B.N.O.P(E.V.C.)(zie mijn brief in de aanhef genoemd). De onder 5 genoemde persoon, was ongeorganiseerd en komt verder in de administratie niet voor, terwijl hij voorzover bekend op politiek gebied niet op de voorgrond treedt. In een vertrouwelijk gesprek deelde de onder 3 genoemde E.v.LUIJN mede, dat hij lid van de Provinciale Bond was geworden omdat hij vanuit Bloemendaal een tip had gekregen. Hij vreesde moeilijkheden indien hij lid zou blijven van de E.V.C. Tevens zag hij, aldus zijn bewering, als lid van de Provinciale Bond meer bevorderingsmogelijkheden.

Toen hem gevraagd werd, waarom hij geen lid was geworden van de Algemene Bond van Ambtenaren, antwoordde hij "dat nooit". Een nadere verklaring van zijn afkeer tegen deze organisatie werd niet verkregen.

Wie degene is geweest, die de tip aan Van LUIJN zou hebben gegeven is niet bekend geworden.

Vermoed wordt echter, dat de Hoofdportier RENES, het een en ander heeft losgelaten in dit verband. Bekend is, dat deze Hoofdportier steeds getracht heeft het onder hem staande personeel uit de E.V.C. te houden en te krijgen.

α Einde.

6.151
05.5

6.151.151
05.5

De Heer

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

12 April 1951.

Doss.no.25/76

Onderwerp: Actie onder de straatmakers te 's-Gravenhage.

Datum ontvangst bericht: 10 April 1951

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Ondernomen actie:---

Medewerkende instanties:---

OP KAART
ACD/46
DAT: 29.5.51
PAR: <i>pr</i>

13 APR. 1951
ACD/607303

De verspreiding van bijgaand pamflet, ondertekend door "de delegatie van bestrating" moet gezien worden als een onderdeel van de op dit ogenblik door de C.P.N. door middel van het dagblad "De Waarheid" gevoerde actie ten behoeve van de straatmakers.

Bedoelde "delegatie van bestratingen", bestaande uit de navolgende personen:

*aan: C. & k.
c. p. m. P. D. d. d.
drie personen
deel uitmaakt
van de
"delegatie van
bestratingen"
actie wordt
voorzien door
van beide werkgroepen*

1. ^{1.6999} BERG, Casper Bernardus van den, geboren te 's-Gravenhage 11 October 1910, wonende Noordpolderstraat 7 te 's-Gravenhage;

2. BOEKEE, Joris, geboren te 's-Gravenhage 29 Juli 1918, wonende Van Ostadestraat 458 te 's-Gravenhage;

3. CHARITÉ, Hendrik, geboren te 's-Gravenhage 5 October 1900, wonende Laakweg 210 te 's-Gravenhage;

4. ^{1.6998} DORP, Pieter van, geboren te 's-Gravenhage 4 April 1921, wonende Slachthuisakade 302 te 's-Gravenhage, is een vertegenwoordiging van de in gemeentedienst werkzaam zijnde straatmakers.

De "delegatie" wordt echter geleid door:

XI 2053 HOVENS, Hubertus Nicolaas Wilhelmus, geboren te Venlo 3 Juli 1898, wonende Stortenbekerstraat 309 te 's-Gravenhage.

Hoewel getracht wordt alle te 's-Gravenhage woonachtige straatmakers bij deze actie te betrekken, houden de niet in gemeentedienst zijnde straatmakers zich afzijdig.

Verschillende firma's in het bouwbedrijf te 's-Gravenhage zijn, gezien de technische moeilijkheden, welke een loonadministratie ondervindt bij het toekennen van een loonsverhoging, nog niet tot uitbetaling van de onlangs toegekende 5% loonsverhoging kunnen overgaan en dit feit wordt door de C.P.N. uitgebuit om zich als voorvechtster van de belangen van de arbeiders op te werpen. (einde)

41

DE MAAT IS VOL!!

Thans STRIJD GEBODEN.

De regeringspolitiek betekent voor de arbeiders steeds stijgende prijzen, terzelfdertijd dat de ondernemers hun winsten vergroten. De eerste levensbehoeften, brood, margarine, suiker, meel, stegen met 15 tot 40% in prijs. Daarmede werd het levenspeil der arbeiders met een schok omlaag gedrukt. Het was terzelfdertijd voor de grote ondernemers een bron van speculatie. Alleen reeds aan de suiker verdienden zij in enkele weken 5 miljoen gulden extra. De politiek van prijsopdrijving betekent het omlaag drukken van de koopkracht, betekent het verscherpen van de uitbuiting.

Deze politiek staat niet stil bij suiker of margarine; nog dagelijks gaat de prijsstijging voort. Gisteren was het het bier (5 ct) kolen (85 ct. tot f. 1.40) gas en electra, kunstzijde (dus alle textiel) kapperstarieven enz. En het eind is nog niet in zicht. De prijsstijgingen sedert September 1950 hebben de 15% overschreden. De loonsverhoging van 5% is dan ook geheel ontoereikend.

Zelfs deze schamele 5% poogt men aan het overheidspersoneel te onthouden!!!

De ministers, die vorig jaar hun eigen salaris van f. 18.000.— op f. 24.000.— brachten, beslissen thans over de verlaging van het levenspeil van de grote massa.

De leiders der Uniebonden steunen deze politiek door dik en dun.

Zij doen radicaal, maar verzuimen concrete en duidelijke leuzen uit te geven en de arbeiders te mobiliseren. Zij staan op het standpunt, dat de arbeiders offers moeten brengen en dat hun levenspeil verlaagd moet worden.

De arbeiders zijn niet bereid offers te brengen ten bate van de oorlog. De tijd der vage beloften, der halve toezeggingen is voorbij. Eens komt er een einde aan het geduld der werkers. Dat ogenblik is thans gekomen.

De gemeentelijke arbeiders van bestrating, hebben besloten, indien aan hun eisen niet wordt voldaan, de strijd aan te binden. Zij staan op het standpunt, dat de prijsstijgingen volledig gecompenseerd moeten worden en eisen een loonsverhoging van 15%

Als eerste stap eisen zij de onmiddellijke uitbetaling van de 5% die reeds algemeen wordt toegepast.

Reeds vond een krachtig en uitstekend geslaagde demonstratie plaats voor het kantoor van de Gemeente Werken, waar de ondertekenaars van dit manifest de volgende eisen aan de directie voorlegden:

Onmiddellijke uitbetaling van 5% loonsverhoging;

Onmiddellijke uitbetaling ziekenfonds-tegoed van f. 25.—

Onmiddellijke uitbetaling tegoeden over 1950;

Herclassificatie (alle straatmakers naar groep 5, alle helpers naar 4);

Verstrekking van werkkleding.

De arbeiders van bestratingen zijn vastbesloten de strijd voort te zetten. De strijd van ons, bestratingsarbeiders, staat niet op zichzelf. Deze strijd is een onderdeel van de totale strijd der internationale arbeidersklasse voor Vrede en Welvaart. Wij doen een hartstochtelijk beroep op het Haagse Overheidspersoneel en dat van de H.T.M.

Volgt ons voorbeeld!

Formuleert Uw eisen!

Smeedt de eenheid!

Organiseert de strijd! Vol vertrouwen gaan wij de toekomst tegemoet.

Samen zullen wij de oorlogspolitiek van de regering-Drees en hun steunpilaren, de Uniebestuurders, zware slagen toebrengen.

Samen zijn wij onoverwinnelijk!

IN DE AANVAL

HOOG DE EENHEID VAN ALLE ARBEIDERS

De Delegatie van „Bestratingen”

Cas van der Berg, (E.V.C.) - Joris Boekee (E.V.C.)

Henk Charité (N.V.V.) - Piet van Dorp (E.V.C.)

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 15 Maart 1951.

CO 102862

No. : B 102862

Ontv. bew: _____

Betr.: Personeel P.E.N.-
Centrale.

VERTROUWELIJK

Rappel : 1. 6. 51

Antwoord : W 8218

V AV 3

Met verwijzing naar het schrijven van de I.D. Beverwijk, d.d. 6 Februari 1951 no. 49, waarvan ook U een exemplaar werd toegezonden, moge ik U verzoeken mij wel in kennis te willen doen stellen met de personalia, politieke antecedenten en verder van belang zijnde gegevens betreffende beide in de laatste alinea van dit schrijven genoemde personen: Floor en een onbekende oud-Marineman.

Tevens zal ik het op prijs stellen Uw mening te mogen vernemen omtrent de onder punt 1 in genoemd schrijven bedoelde overgang van de gemelde leden van de E.V.C. naar de Provinciale Bond van Overheidspersoneel.

HET HOOFD VAN DE DIENST.

V
k Namens deze,

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
V E L S E N.

J. G. Crabbendam

Nr. 49

DIENSTGEHEIM

Aan: B.V.D., t.a.v. de heer van Arkel.
Hoofd I.D. Velsen.Onderwerp: Inlichtingen over personeel
PEN-Centrale - Velsen-Noord

OP KAART
ACD/ 44
DAI: 318/51
PAR: 7

6 Februari 1951

3.121	3.121	6.151
01.4-6.151	014-6.357.1	01.14-3.121
6.357.1	- 9 FEB 1951	
01.14-3.121	ACD 102862.	

Op 30-1-51 is ons door een betrouwbaar PEN-informant het volgende medegedeeld:

1. Uit een publicatie van het Bondsorgaan van de Provinciale Bond van Overheidspersoneel, December-nummer 1950, verschenen in Januari 1951, welke Bond is aangesloten bij het Ambtenaren Centrum, zijn van de E.V.C. als lid overgegaan naar deze Provinciale Bond:

- ~~X~~ 1. Ernst van Luijn, geboren Culemborg 12-5-1890, portier PEN, wonende Beverwijk, Assumburgstraat 53.
- ~~X~~ 2. D. Broekhuizen, Zeeweg 310, Driehuis, portier PEN.
- X 3. Jacob Bekker, geboren Amsterdam 4-2-19, vakman 1e klas PEN, wonende te Beverwijk, Assumburgstraat 13.
- ~~X~~ 4. H. Bekker, Technisch Ambtenaar A PEN, wonende Wijkerstraatweg 286 te Velsen.
- X 5. Wilhelm Koster, geboren Rotterdam 9-2-10, electro-monteur PEN, wonende te Beverwijk, Acacialaan 1.
- X 6. Hendrik Jan Waterkamp, geboren Zwollerkerspel op 10-9-1900, Technisch Ambtenaar A PEN, wonende te Beverwijk, Populierenlaan 15.

63265 -
OD 1556

Voor nadere inlichtingen over deze personen verwijzen wij naar ons schrijven Nr. 78, d.d. 23-5-49. Voorts zouden er nog meerdere EVC'ers van de PEN-Centrale als lid uitgetreden zijn, doch de namen van hen zijn tot op heden nog niet bekend. Insiders schrijven het uittreden enkel toe aan een vrees dat EVC'ers in een positie bij de overheid in moeilijkheden kunnen komen. Betwijfeld dient te worden of de uitgetreden leden geen contact meer met de EVC onderhouden.

De I.D. Velsen verwijzen wij voorts naar ons schrijven Nr. 276, d.d. 31-7-50, waarin wij over enkele van boven genoemde personen (de nrs. 1 - 2 en 6), reeds enkele bijzondere mededelingen deden.

2. In laatstgenoemd schrijven deden wij ook een mededeling over een "portierskwestie". De portiers vielen bij het PEN onder de 5e loongroep. Medio 1950 werd een nieuwe functie voor hen ingesteld n.l. die van Portier-Centrale Verbandmeester. Deze functie kon de portiers brengen in de 6e loongroep, wat een vermeerdering aan jaarwedge gaf van f 158.--. Portiers die in het bezit waren van een EHBO-diploma konden tot deze functie worden benoemd. Van de 5 portiers waren er 4 in het bezit van dit diploma.

Hen werd toegezegd dat zij hun nieuwe functie zouden krijgen. Dit is geschied, met uitzondering van de CNV'er C. Minnee, Princestraat 26 te Velsen-Noord, portier PEN.

Er was slechts één portier die niet in het bezit van het EHBO-diploma was. Dat was Ernst van Luijn, hiervoor genoemd. Van Luijn wenste aanvankelijk geen diploma te behalen, doch heeft zijn standpunt nadien herzien. Na EHBO-studie heeft hij thans zijn EHBO-diploma behaald.

Daar door het bedrijf bepaald is dat de portiers die het EHBO-diploma bezitten tot de nieuwe functie behoren te worden aangesteld, heeft het verwondering gewekt dat voornoemde Minnee, niet bevorderd werd. Wel werd aangevoeld dat het voor de bedrijfsleiding moeilijk zou zijn om ook van Luijn te bevorderen wanneer deze zijn EHBO-diploma had behaald, gezien van Luijn's politieke antecedenten.

Onder de 3 personen, die als portier wel werden bevorderd, bevond zich ook: D. Broekhuizen, voornoemd.

In Januari 1951 heeft van organisatiezijde een bespreking plaats gehad met de bedrijfsleiding waarom Minnee niet was bevorderd. Hier bleek de kwestie van Luijn mee in verband te staan. Men zat met de figuur van Luijn nog al in de maag. Van de leiding wensten de heren de Bruin en Ludwig de portier van Luijn in diens laatste 5 dienstjaren nog zo hoog mogelijk op te voeren in zijn positie. Daar het echter moeilijkheden opleverde om van Luijn te bevorderen en men hem niet alleen - nu met gelijke rechten - onbevorderd wenste te laten, heeft men naast hem ook Minnee niet bevorderd. Begrijpelijk heeft dit bij de CNV-afdeling ontevredenheid gewekt. Mededelingen over vorenbedoelde bespreking mogen in een eventuele bemoeienis van Uw zijde met dit geval, niet worden gedaan, daar wij dan moeilijkheden verwachten voor onze informant.

3. Onze bedrijfsinformant vestigt voorts de aandacht op twee personen, die momenteel op het bedrijf werken en die zich tegenover het personeel steeds sterk communistisch uitlaten:

- a. Floor, ongeveer 24 jaar oud, wonende in IJmuiden, die thans ongeveer 1½ jaar op het bedrijf werkzaam is en uit een communistische familie zou komen.
- b. Een onbekende oud-Marineman, afkomstig uit Haarlem, bijgenaamd "Potje", werkend in de ketelploeg, die thans ongeveer 1 jaar op het bedrijf werkzaam is.

I.D.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

ced / 09543.

AFDELING API/TB
No. 73059-5773 GS

P.D. 690

'S-GRAVENHAGE, de 20 Juli 1950

GEHEIM

Men wordt verzocht bij de aanhaling van deze brief dagtekening, nummer en afdeling nauwkeurig te vermelden

*G. Geven heb ik ook de
proposities van de
Rijksdag.*

20 JULY 1950
ACD / 09543

NIET O.K.
ACD
DAT: 15/3-51
PAR: eu

Ingesloten heb ik de eer U te doen toekomen een duplicaat dossier, naar welke inhoud ik U korthedshalve moge verwijzen.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

voor deze,

De Beveiligings-Ambtenaar

*H. D. bij de Bijzondere
zaken en G.D.'s blijft mij
H. Kwart reeds de
indereende belangstelling heeft van
Met mijn verzoek van 23/7 heb
ik geïnformeerd willen zijn om
te kunnen beoordelen aan wie de
nieuwe stukken van de B.V.A. bij Keit. E.
zouden moeten worden aangeboden.*

W. J. J.

R

*H. B. V. D. heeft inmiddels reeds gedisp.
naar H. C. en daar behoren bevestigd deze
stukken thans. Bedankt voor de kennis
en hierbij retour H.C. 6/3/10*

Ministerie van Binnenlandse Zaken
t.a.v. Mr. L. Einthoven
Javastraat 68
's-Gravenhage

s.v.p. retour met event.

P.D. of C.O. betr.

Johannes Hendriks Kwart
gel. te Aidam 6-10-1912

K.A. 14/23/7

AFSCHRIFT

ONS U L A A T
DER

NEDERLANDEN

Br.No. G/Sch/2960/51

Betr. Inlichtingen Johannes Hendrikus Zwart

GEHEIM

Aan de Hoogedelgestrengste Heer
Lt.Kol. V.R. Los van Aarlanderveen
Departement van Buitenlandse Zaken
's-Gravenhage.-

naar aanleiding van een op 23 ^{Juni} dezer van het Ministerie van Buitenslandse Zaken, DBD No.663 C ontvangen telefonisch verzoek, luidende als volgt: "Verzoeken nagaan wie werkgever van Johannes Hendrikus Zwart Nederlander wonende Vaalserlandstrasse 62 Aken get."Celer" en in aansluiting aan het daarop volgend d.d. 24 dezer met U gevoerde telefonisch onderhoud, heb ik de eer U onderstaand de omtrent Johannes Hendrikus Zwart in samenwerking met de Duitse Politie alhier verzameld gegevens te doen toekomen.

Johannes Hendrikus Zwart is geboren op 6 October 1912 Op 13 December 1949 heeft hij zich, komende uit Berlijn-Dahlem met zijn echtgenote Henia Ilse geb. van Bahder en zijn zoontje Viktor Sebastian, geboren 11 December 1944 te Bukow-Mark Brandenburg, te Aken gevestigd en positioneel gemeld aan het adres aldaar, Vaalserlandstrasse 65, Vaalserkwartier. Dit huis is eigendom van Zwart, terwijl hij tevens zijn woning te Berlijn-Dahlem aanhoudt.

Zwart zou Nederlander van geboorte zijn, echter deze nationaliteit hebben verloren; op grond waarvan is niet met zekerheid bekend, doch vermoedelijk ten gevolge van zijn deelneming aan de Spaanse burgeroorlog en wel aan communistische zijde.

Gedurende de oorlog zou Zwart in een concentratiekamp hebben gezeten en na de bevrijding op opdracht van het Nederlandse Rode Kruis in Duitsland werkzaam zijn geweest. Hij gaf zich toen als "captain" uit.

Volgens mededeling van het "Einwohnermeldeamt" zou Zwart, die zich thans als reporter uitgeeft, reeds eerder door de Duitse en Nederlandse Politie in het oog zijn gehouden; men kon mij echter niet zeggen op grond waarvan. Het vermoeden bestaat, dat Zwart als voormalig Nederlands officier in Moskou een applicatie-cursus volgde en sindsdien als agent van de

GEHEIM

1 communistische partij optreedt.

Enige tijd geleden moet een wachtmeester Verheul van de Kon.Marechaussee uit Vaals in verband met deze zaak een onderhoud hebben gehad met een Duits politiebeambte van de politiepost Vaalserquartie. Wachtmeester Verheul zal ongetwijfeld inlichtingen omtrent Zwart kunnen verstrekken, zodat het een aanbeveling verdient met hem in verbinding te treden.

Volgens mededeling alhier van de politie zou Zwart reeds 2 jaar, vóór zijn officiële aanmelding bij de politie illegaal in het Reg.Bezirk Aken hebben vertoefd. In zijn quasi-hoedanigheid als reporter was hij goed bevriend met de Reg.Präsident Lude te Aken, die inmiddels van zijn functie is ontheven.

Verder zou, nog steeds volgens mededeling der politie alhier, de echtgenote van Zwart, Genia Ilse geb.vanBahder, zich momenteel in Nederland ophouden. Dit laatste is slechts op illegale wijze mogelijk, aangezien op dit Consulaat niets bekend is van het verstrekken van een visum aan betrokkene.

Deze vrouw zou een dochter zijn van een vooraanstaand uiterst links georiënteerd (Comm.) partijlid. Nadere gegevens waren echter niet te verkrijgen.

Zwart is persoonlijk zeer moeilijk aan te treffen; hij is doorgaans op reis. Zijn woning wordt behalve door zijn familie nog bewoond door een huisbewaarster en een secretaresse. Voor buitenstaanders, in het bijzonder voor ambtenaren, is het vrijwel onmogelijk de woning te betreden.

Een afdeling van de "Sonderpolizei" te Aken stelt momenteel een nader onderzoek in, van het verloop waarvan men mij op de hoogte zal houden.

In verband met het bovenstaande moge ik u er Uwe aandacht nog op vestigen, dat mij een op 12 Juni jl. gedateerd verzoek van een zekere J.E.N. Keasberry, wonende te 's-Gravenhage, Druivenstraat 37, bereikte, waarin deze mij om een mededeling verzocht of Zwart nog aan zijn adres te Aken woonde en welke werkzaamheden hij uitoefent. Een antwoord op dit schrijven, waarvan afschrift hiernevens gaat, werd dezerzijds nog niet gegeven, aangezien het mogelijkerwijze van belang kan zijn dhr. Keasberry persoonlijk in te lichten, resp. bij hem nadere inlichtingen in te winnen.

Zodra mij aanvullende mededelingen van de zijde der Politie bereiken, zal ik u daarvan onmiddellijk op de hoogte brengen.

DE CONSUL DER NEDERLANDEN

w.g.

(Ir. J. Goedhart)

A F S C H R I F T

J.E.N. Keasberry
Druivenstraat 37
's-Gravenhage.

's-Gravenhage, 12 Juni 1950

Hoogedelgestrange Heer,

Beleefd verzoek ik U mij mede te delen of de heet Johannes Hendrikus Swart(Zwart)?, geboren 6-10-1912, die volgens een bericht van de Nederlandse Consul te Berlijn te Aken aan de Vaalser Landstrasse 65 zou wonen nog op dat adres woont en welke werkzaamheden hij uitoefent.

U bij voorbaat te zeerste dankend voor de te nemen moeite, teken ik,

Hoogachtend,
get. J. Keasberry

Aan het Consulaat der Nederlanden
te A K E N.-

Buitenlandse Zaken. 's-Gravenhage 22 Juni 0.

DBD
No. 60506/w.

TELEFOON
~~XXXXXXXX~~

CONSULAAT AKEN

LETTER C

VERZOEKE NAGAAN WIE WERKGEVER VAN JOHANNES
HENDRICUS ZWART NEDERLANDER WONENDE VAALSER
LANDSTRASSE ZESTWEE AKEN

CELER

h

AFSCHRIFT

Minute

Directie Algemeene Zaken

No. 13786-1223 GS

18-2-'50

GEHEIM

./.

Ik heb de eer U hienevens in afschrift te doen toekomen een brief d.d. 2 dezer, No.1401-G/252, met bijlage, van het Hoofd der Nederlandse Missie te Berlijn, betreffende J.H. Zwart.

Gaarne zal ik van U vernemen, welke de aanleiding was om aan de Franse Politie-autoriteiten te Baden-Baden inlichtingen omtrent betrokkene te vragen.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

voor deze,

de Chef der Directie,

Zijner Excellentie
de Minister van Justitie.

AFSCRIFT

NEDERLANDSE MINLITAIRE MISSIE
BIJ DE GEALIEERDE BESTUURSRAAD IN DUITSLAND

vdv
Kabinet
nr. 1401-G/252
Bijlage: 1
Onderwerp: J.H. Zwart

BERLIJN-Charlottenburg, 2 Februari 1950
Uhlandstrasse 7/8

GEHEIM

./.

Bijgaand heb ik de eer U een schrijven te doen toekomen van le Prefet Chef du Service de la Sureté te Baden-Baden, nr. 1291 HC/SUR/SDT/SAT D. 24.718 d.d. 20 Januari 1950 inzake J.H. Zwart, welk schrijven is gericht aan de Directeur Generaal van Politie.

Ik moge U verzoeken bijgevoegde brief, die mij ter doorzending gewerd door tussenkomst van de Consul der Nederlanden te Baden-Baden, wel te willen doen verder geleiden naar zijn bestemming.

HET HOOFD VAN DE NEDERLANDSE
MISSIE IN DUITSLAND
Voor deze,

de Kapitein-Adjudant

(Mr. G.J. de Graag)

Zijner Exellentie
de here Minister
van Buitenlandse Zaken
te 's-Gravenhage.

HAUT-COMMISSAIRE DE LA REPUBLIQUE FRANCAISE EN ALLEMAGNE

SERVICE DE LA SURETE

No. 1291 HC/SUR/SDT/SAT
D. 24.718

Baden-Baden, le

S.P. 50.442 - B.P.M. 507

LE PREFET
CHEF DU SERVICE DE LA SURETE
AMonsieur le Directeur Général de
la Police Néerlandaise

S/c. du service des Liaisons

O B J E T: A/s. du nommé Zwart Johannes, Hendrikus -
REFERENCE: V/lettre no. P.245/49, en date du 23.11.1949 -

Suite à votre lettre citée en référence, j'ai l'honneur de vous indiquer ci-dessous, les renseignements que j'ai recueillis sur le nommé:

ZWART Johannes, Hendrikus
né le 6.10.1912 à AMSTERDAM
apatride, domicilié à AIX-la-CHAPELLE

Lors de la guerre civile espagnole ZWART a combattu dans les rangs des Brigades Internationales, contre les forces du Général FRANCO.

Arrêté par la gestapo, en Hollande, en raison de ses idées d'extrême gauche, il a été interné au camp de BERGEN-BELSEN, où il aurait favorisé la fuite de plusieurs de ses compatriotes de détention.

De fin 1946 au début de l'année 1948, ZWART a été employé à la Mission de la Croix Rouge Néerlandaise à BERLIN où il a travaillé avec acharnement à la recherche de ses compatriotes hollandais décédés aux camps de concentration.

Dans le courant du mois de Mars 1949 l'intéressé s'est proposé au service des Personnes Déplacées, Secrétariat de Berlin, pour travailler bénévolement à la recherche des déportés décédés dans les différents camps de concentration de la Zone Soviétique, ainsi que dans les territoires sous ~~administration~~ administration polonaise. Il a ainsi fourni à ce Service une documentation importante portant sur environ 30.000 personnes dont 1.500 Français.

Zwart a prétendu tirer ses moyens d'existence d'une représentation commerciale suisse pour BERLIN et la Zone Soviétique, alors qu'une autre fois il a déclaré faire du journalisme pour différents journaux pour différents journaux hollandais.

La preuve qu'il se livrait à la contrebande n'a pu être établie.

LE PREFET
CHEF DU SERVICE DE LA SURETE
w.g. Le sous-Directeur Technique

AFSCHRIFT

19-6-1950

Aantekening van Bureau Administratie Duitsland
aan DBD (Ern. van Heerdt).

*Winters
D. 2*

J.H. Zwart van 23-2-1946 tot 1-1-1947 als officier civ.
dienst bij Ned.Mil.Missie Berlijn.
Van 1-1-1947 tot 1-4-1948 bij Rode Kruis te Berlijn.
Na 1-4-1948 ontbreken alle gegevens, ook bij Rode Kruis
geen tegenwoordig adres bekend.

AFSCHRIJF

Mr. J.W. DEKKER
P.J. PAETS TOT GANSOYEN
Mr. P.H. DE VRIES
Advocaten en Procureurs

's-GRAVENHAGE, 14 Juni 1950
Kantoor van Speykstraat 24
Tel. 394877

P/L
Keasberry/Zwart

Aan het
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Plein 23
Den Haag.

Minie Heren,

In verband met een vordering, die client heeft op Johannes Hendricus Zwart, Nederlander, wonende te AKEN, Vaaser Landstrease 65, een en ander krachtens vonnis van de Arrondissements-Rechtbank te Amsterdam voor schade wegens aanrijding, verzoek ik U mij te willen berichten, of Zwart bij Uw Ministerie in dienst is. Hij was voorheen bij de Nederlandse Militaire Missie te Berlijn.

U dankend voor Uw moeite,

Hoogachtend,
Uw dw.,

w.g.

PAETS

AACHEN 30 Juni 1950

Br.No: G/Sch/3020 GEHEIM

Betr. Johannes Hendrikus Zwart

Aan de Hoogedelgestrenge Heer
Lt.Kol.V.R. Los van Aarlanderveen
Departement van Buitenlandse Zaken

's-G R A V E N H A G E

In aansluiting aan mijn schrijven van 27 dezer heb ik de eer U te berichten, dat ik mij alsnog gewend heb tot de British Intelligence Service alhier, teneinde nadere inlichtingen omtrent ~~de~~ in margine vermelde persoon te verkrijgen. Deze inlichtingen komen ten dele overeen met, doch wijken in verschillende opzichten af van die, welke ik van de Duitse politie mocht ontvangen. Ik acht het derhalver nuttig U onderstaand een uittreksel uit een door mij ingezien "top-secret" rapport van de genoemde Britse dienst te doen toekomen

Zwart is geboren te Amsterdam op 6 October 1912 en in het bezit van een vreemdelingenpas No.014537, uitgegeven te Haarlem op 22 Maart 1949 en voorzien van visa, verleend door de French Issuing Authority in Berlin.

Zijn adressen zijn: Postbus 8, Vaals en Vaalserlandstrasse 65, Aachen. Aan dit laatste adres was hij oorspronkelijk niet officieel geregistreerd. Ook geeft hij als adres op: Schlossplatz 13, Wolfenbüttel, hetgeen waarschijnlijk dat is van een zekere Stegemann, die verondersteld wordt te zijn portier van Schloss Wolfenbüttel.

Betrokkene is op 11 December 1946 getrouwd met Irene ~~Vankink~~ ~~Vorink~~ (dochter van de sociaal-democratische politicus van dien naam), uit welk huwelijk op 19 Mei 1947 een zoon Koos werd geboren. Hoewel Zwart thans van deze vrouw gescheiden, schijnt hij nog op goede voet met zijn voormaligen schoonvader te staan.

Op 28 October 1948 hertrouwde Zwart met Elisabeth Spanjer, privé secretaresse van de Secretaris der Nederlandse Communistische Partij. → *mei - Smeulder - N.A.S. uit P.05346*

Zwart is voormalig Nederlands reserver officier; hij vocht in de jaren 1936/37 in Spanje aan de zijde der Communisten, doch zou reeds voorheen zijn Nederlandse nationaliteit verloren hebben als gevolg van zijn associatie met communisten en bezoeken aan Moskou.(?)

Verondersteld wordt dat Zwart gedurende de jaren 1939/45 in een concentratiekamp is opgesloten geweest, waar hij intieme vriendschap sloot met Lude, later Regierungspräsident te Aachen, doch sinds enige maanden als zodanig ontslagen.

Zwart was bij de Nederlandse Militaire Missie te Berlijn werkzaam van 23 Februari 1946 tot 1 Januari 1947, doch werd daar wegens gepleegde onregelmatigheden ontslagen. Desniettegenstaande schijnt hij daarna tot 1 April 1948 bij het Nederlandse Rode Kruis te Berlijn te hebben gewerkt. Gedurende zijn verblijf te Berlijn wekte het de aandacht, dat Zwart bijzonder faciliteiten bij het overschrijden van de zone-grenzen genoot.

Betrokkene is in het bezit van twee auto's. één Sudebaker model 1947 met Nederlands nummer GZ 91886 en een andere (merk onbekend) met nummer GZ 91885; hij beschikt over documenten van de

GEHEIM

Franse Militaire Missie, krachtens welke hij gemachtigd is onderzoekingen in te stellen met betrekking tot ex-krijgsgevangene in Duitsland.

Zoals hierboven opgemerkt, was Zwart aanvankelijk niet officieel geregistreerd aan zijn adres Vaalserlandstrasse alhier; vermoed wordt dat de Gemeindedirektor van Laurensberg (onder wien dit adres ressorteert) huiverig was in deze op te treden ~~in verband~~ in verband met Zwart's relaties met Lude vernoemd. Thans achijnt hij echter geregistreerd te zijn.

Op 20 December 1948 ging Zwart met de toenmalige eigenaar van het huis aan de Vaalserlandstrasse (een zekere Artweger, wonende te München) een overeenkomst aan, volgens welke hij een eerste optie voor aankoop ontving en zich verplichtte het huis te doen herstellen en opknappen. Deze werkzaamheden werden uitgevoerd door een zekere Schanz, met wien Zwart thans niet meer op goede voet staat, daar verscillende rekeningen niet werden voldaan. (Op dit Consulaat heeft zich overigens dezer dagen nog een firma Baguette uit Aachen vervoegd, die een vordering van DM. 660.- op Zwart heeft). Een ander deel werd betaald in 100 DM bankbiljetten, die in de Russische Zone van Duitsland gedrukt, althans uitgegeven schijnen te zijn.

De Britten achten het nodig de gangen van Zwart na te gaan daar hij:

- 1) voortdurend heen en weer reist in de drie zones van West Duitsland, de Russische Zone, Nederland en België;
- 2) bij zekere gelegenheid enige kisten met kranten, tijdschriften en pamfletten inhoudende communistische propoganda, uit de Russische Zone naar het Internationale Istituut voor Sociale Geschiedenis, Keizersgracht 264, Amsterdam gebracht heeft en wel aan het adres van Mej. Adema van Scheltinga (Scheltema?);
- 3) daar hij verdacht wordt betrekkingen te onderhouden met het Franse "Deuxième Bureau), alsmede met de S.E.D. in de Russische Zone;
- 4) daar hij in Juli 1949 een paspoort Control Officer als passagier van Vaals naar Berlijn in zijn auto meenam en bij die gelegenheid bleek, dat hij aan de zonegrens niet de minste moeilijkheden ondervond en zonder meer werd doorgelaten.

Van andere betrouwbare zijde vernam ik mog:

- 1) dat volgens Franse bron Zwart in een goed blaadje staat bij de Britten en deze zijn diensten op prijs stellen (sic!);
- 2) dat hij aan een zekere Bertram Dietz, voormalig hoog politiek functionaris van de S.E.D. heeft aangeboden hem per auto naar Berlijn te brengen, welk aanbod werd afgewezen, daar Dietz hem niet vertrouwdde.

Ten slotte, verwijzende naar de voorlaatste zinsnede van ~~iii~~ bovengenaamd aangehaald schrijven, moge ik U mededelen, dat dezer dagen op dit Consulaat ter uitreiking aan betrokkene een vonnis van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam werd ontvangen, waarbij Zwart werd veroordeeld tot de betaling van een schuld van F 1400.- aan J.E.N. Keasberry te den Haag. Hierdoor wordt het schrijven van laatstgenoemde aan dit Consulaat verklaarbaar.

DE CONSUL DER NEDERLANDEN

w.g.

(Ir. J. Goedhart)

042 646
Copie ter kennisneming aan HBVD, niet bestemd voor ACD.

RAPPORT VAN KB

25 October 1950.

Voor HB

No. 2098/II

Betr.: KADERVERGADERING VOOR HET TRAMPERSONEEL TE AMSTERDAM,
AANGESLOTEN BIJ DE B.N.O.P.

Berichtgever: Betrouwbaar.

Deze vergadering werd op 11 October j.l. gehouden in het gebouw van de B.N.O.P. Aanwezig waren 8 personen. Als spreker trad op W. OOMEN, die het volgende vertelde:

Op elke tramlijn te Amsterdam hebben wij nu een kaderlid van de B.N.O.P. Dit lid behoort een schema op te maken van de politieke instelling van de personeelsleden, die op die lijn dienst doen. Het kaderlid behoort de vakbewegingspolitiek goed te beheersen, zodat hij in discussie met andere personeelsleden de overwinnaar blijft. Door het voeren van oppositie kan volgens OOMEN in het trambedrijf het offensief aan de E.V.C. blijven. Hierbij moeten vooral de looneisen worden uitgebuit. De reactie zal alles doen om het trambedrijf gaande te houden. Hiervan kunnen wij gebruik maken en diverse eisen afdwingen.

Copie rapport verzonden aan: HBVD, B III en B V.

NOTITIE van C 5.

Aan de inhoud van de bundel No. 7133 S van 1-9-1948 der P.T.T. dienstorders 619-636 welke T. mij ter inzage gaf blijkt het volgende:

Op 1-7-1948 werd bevorderd A.P. SCHUDEBEURS, monteur 1e klasse der P.T.T. tot adjunct-commies.
SCHUDEBEURS werd door deze dienst bij de P.T.T. gesigna-
leerd als communist.

1 x OD ~~759~~ 486
1 x OD 696
1 x C 5.

13-9-1948.

C 5.

Aan: T.
Van: E.

No. 45097.

Onderwerp: C.H. van CORNEWAL.

GEHEIM.

*Transpar
OD Beteiliging Redrijven 696*

UITGEBOKT

Onder verwijzing naar de inhoud van mijn aan U gericht brieven No.'s 29810 en 35113, respectievelijk d.d. 24-2-1948 en d.d. 28-5-1948, heb ik de eer U het volgende te berichten.

Naar mij eerst thans blijkt, hebben de rechercheurs Willense en Denekamp van de Postrecherche te Utrecht zich op 13 Juli j.l. in verbinding gesteld met de Politie van hun standplaats, waarbij zij een lans braken voor de P.T.T.-ambtenaar Carel Henri van CORNEWAL. Dit optreden schijnt het gevolg te zijn van het feit, dat van CORNEWAL bij zijn chef, die voor zijn recente promotie aansprakelijk is, ontboden werd. Deze zou hem de vraag gesteld hebben of hij communistisch cellenbouwer was. Bedoelde chef zou de indruk gegeven hebben, dat hij door deze suggesties min of meer in het nauw gebracht was. Na aanvankelijk geweigerd te hebben een hem door bedoelde chef voorgelegde verklaring te tekenen, dat hij geen communist was, zou van CORNEWAL zich door voornoemde rechercheurs hebben laten overreden toch te tekenen.

Willense en Denekamp betoogden, dat zij van CORNEWAL gedurende drie maanden bij een gemeenschappelijk onderzoek naar kablediefstallen hadden leren kennen als een humaan mens, die niet in staat was te huichelen. Zij onderschreven de mening hunner respectieve echtgenoten, welke na diverse bezoeken van van CORNEWAL te hunnen huize, tot de vaste overtuiging waren gekomen, dat deze geen communist was.

De beide rechercheurs menen, dat van CORNEWAL door zijn collega's als communist gedoodverfd wordt uit jalousie, omdat door voormeld onderzoek diverse P.T.T.-ambtenaren gedupeerd werden en voorts vanwege zijn bemoeiingen met de bij de E.V.C. aangesloten B.N.O.P.

De betogers hebben bij de Politie de vrees uitgesproken, dat de promotiekansen van van CORNEWAL hierdoor geschaad zullen worden, temeer waar hij in zijn huidige functie de beschikking kan krijgen over alle geheime militaire telefoonaansluitingen in het land in tijd van oorlog of staat van beleg.

Volgens voornoemde zegglieden zou van CORNEWAL overigens voor het secretariaat van de B.N.O.P. hebben bedankt, omdat hij ontdekt had, dat hij in die functie door de communisten misbruikt was.

Van het voorgaande heb ik U uitvoerig in kennis gesteld, omdat ik aanneem, dat voornoemde rechercheurs Uw dienst eveneens aldus voorgelicht zullen hebben, hetgeen aanleiding kan geven tot het verkrijgen van een onjuiste indruk van de politieke instelling van van CORNEWAL.

Voorts meen ik tegen de behandeling van de zaak van CORNEWAL door de Utrechtse P.T.T., indien deze heeft plaats gehad, zoals genoemde rechercheurs het voorstelden, enige bedenkingen te moeten opperen.

In de eerste plaats moge ik uitdrukkelijk constate-
ren, dat de aanwijzingen dat van CORNEWAL een fel communist is,
vervat in mijn brief No. 29810, bepaaldelijk niet voortkomen
uit P.T.T.-kringen, zulks in tegenstelling tot de inhoud van
mijn schrijven No. 35113. Bij de inleiding van het laatst ver-
melde schrijven maakte ik dan ook de nodige restricties t.a.v.
de kritiek op het beleid van de Utrechtse P.T.T.

De beweringen van de rechercheurs Willense en De-
nekamp zijn gebaseerd op subjectieve waarnemingen, waarbij zij
n.b. eveneens hun echtgenoten inschakelden.

In verband met het bovenstaande moge ik U verzoeken
mij te berichten of het optreden van de Utrechtse leiding van
de P.T.T. het gevolg is van de door mij aan U verstrekte in-
lichtingen. Uiteraard heeft de wijze, waarop van CORNEWAL door
zijn chef ter verantwoording geroepen werd slechts tot gevolg,
dat in soortgelijke gevallen politiek verdachte elementen aan-
wijzingen krijgen, dat ze zich te veel hebben bloot gegeven.

Voorts zal ik gaarne van U vernemen in hoeverre het
juist is, dat van CORNEWAL in zijn huidige functie betrokken
is bij het militaire telefoonnet.

Op de in mijn brief No. 29810 d.d. 24-2-1948 ge-
stelde vragen mocht ik tot heden nog geen antwoord ontvangen.
Een spoedige afdoening van een en ander, mede ter voorlichting
van de Generale Staf door mijn dienst, zal ik bijzonder op
prijs stellen.

2-9-1948.

wh.

Aan: T.
Van: E.

No. 44002.

Onderwerp: G. ESSEVELD.

GEHEIM.

0 696

UITGEBEKT

In aansluiting op mijn brief No. 32603 van 23 Juni j.l. heb ik de eer U het volgende te berichten.

Het is voorshands niet mogelijk gebleken nadere inlichtingen over de politieke instelling van de P.T.T.-ambtenaar G. ESSEVELD te krijgen.

Tijdens zijn verblijf in Amersfoort had hij veel omgang met personen uit het voormalig verzet van de groep R.V.V. Het merendeel van deze personen is zeer links georiënteerd.

1 x T.
1 x OD 696
1 x PD Huygen 6911
1 x C 5.

8-9-1948.

INLICHTINGENDIENST
E M M E N

- In afschrift - aan de Heer Hoofd der Centrale Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage.

No.133 ID.

Volgno. SPG 12

12 JULI 1948

ACD/40611

Ter voldoening aan het gestelde in Uw schrijven dd. 9 Mei 1947, Geheim, betreffende inlichtingen omtrent verschillende groepen van personen, heb ik, aangaande punt 3 in genoemd schrijven, de eer U te berichten, dat het personeel der Nederlandse Spoorwegen, voor zover het dienst verricht in de gemeente EMMEN, bestaat uit de navolgende personen:

- 1 BERNARD HORSTING, geboren 3 Maart 1889 te Heino, Haltechef, wonende Stationsstraat 15 te Emmen. Hij belijdt de Ned.Herv. Godsdienst en is lid van de Algemene Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel, aangesloten bij het N.V.V. Horsting is sinds 1 Januari 1948 als haltechef alhier in dienst getreden en was voordien als haltechef werkzaam te Zuidhorn;
- 2 JAN BRINK, lijn-assistent. Hierover werd reeds gerapporteerd onder No. 34 ID, dd. 16-12-1947;
- 3 HENDRIK HAGEMAN, lijn-assistent. Hierover werd reeds gerapporteerd onder no. 33 ID, dd. 16-12-1947;
- 4 STEVEN SMINK, lijn-assistent. Hierover werd reeds gerapporteerd onder no. 42 ID, dd. 27-12-1947;
- 5 JAN HENDRIK HENDRIKS, lijn-assistent. Hierover werd reeds gerapporteerd onder no. 43 ID, dd. 27-12-1947;
- 6 HENDRIK WESTERHOF, ploegbaas. Hierover werd reeds gerapporteerd onder no. 41 ID, dd. 23-12-1947;
- 7 HERMAN TER RIET, geboren 6 September 1890 te Haaksbergen, wegwerker N.S., wonende Sterrenkamp 25 te Emmen. Hij belijdt de Ned.Hervormde Godsdienst, is lid van de Algemene Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel, aangesloten bij het N.V.V. en lid van de Partij van de Arbeid;
- 8 HENDERIKUS VAN RINGEN, geboren 5 Juni 1903 te Coevorden, wegwerker N.S., wonende Warmeerweg 4 te Emmen. Hij belijdt de Ned.Hervormde Godsdienst, is lid van de Algemene Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel, aangesloten bij het N.V.V. en lid van de Partij van de Arbeid;
- 9 HARM SIEBUM, geboren 22 September 1910 te Emmen, wegwerker N.S., wonende Eigenhaardweg 6 te Emmen. Hij belijdt de Ned.Hervormde Godsdienst, is lid van de Algemene Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel, aangesloten bij het N.V.V. en niet aangesloten bij een politieke partij.
- 10 GERRIT RABBERS, geboren 11 November 1914 te Dalen, hulp-arbeider N.S., wonende Parallelweg 24 te Emmen. Hij belijdt de Ned.Herv. Godsdienst en is lid van de Algemene Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel, aangesloten bij het N.V.V.

Aan de Heer

HOOFD van het BUREAU INLICHTINGEN

te

LEEUWARDEN

- = | GERRIT KUILDER, geboren 6 Augustus 1918 te Ambt-Hardenberg, arbeider N.S. wonende Halteweg 54 te Emmen. Hij belijdt de Gereformeerde Godsdienst, is niet georganiseerd en lid van de Anti-Revolutionnaire Partij.
- = | JOHANNES KLEIN, geboren 14 Mei 1921 te Emmen, arbeider N.S., wonende Oosterwijk Wz 53 te Nieuw-Dordrecht, gemeente Emmen. Hij belijdt de Ned.Herv. Godsdienst is lid van de Algemene Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel, aangesloten bij het N.V.V. en lid van de Partij van de Arbeid;
- + | JAN KEEN, geboren 23 September 1914 te Sleen, arbeider N.S., wonende Warmeerweg 15 te Emmen. Hij belijdt geen Godsdienst, is lid van de Algemene Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel, aangesloten bij het N.V.V. en lid van de Partij van de Arbeid;
- = | JANS SCHOLTEN, geboren 25 September 1923 te Emmen, arbeider N.S., wonende Dordsestraat 228 te Emmen. Hij belijdt de Ned.Herv. Godsdienst en is lid van de Algemene Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel, aangesloten bij het N.V.V.
- = | ADAM VAN SEIJEN, geboren 9 Februari 1926 te Opsterland, rangeerder N.S., wonende Oude Roswinkelerweg 160 te Emmen. Hij belijdt geen Godsdienst, is lid van de Algemene Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel ~~en~~ aangesloten bij het N.V.V. en geen lid van een politieke partij;
- = | JAN KLUITENBERG, geboren 6 September 1920 te Gramsbergen, arbeider N.S., wonende Batavierstraat 24 te Coevorden. Hij belijdt de Ned.Hervormde Godsdienst, is voorzitter van de afdeling Emmen van de Algemene Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel en lid van de Partij van de Arbeid;

Alle vorengenoemde personen kunnen als volkomen betrouwbaar worden aangemerkt. Er bevinden zich geen communistisch georiënteerde elementen onder en een zodanige propaganda wordt onder hen niet gevoerd.

x | Betreffende HENDRIK van der WAL, stationschef N.S., waarover werd gerapporteerd onder no. 39 ID, dd. 23-12-1947, deel ik U mede, dat deze op 1-1-1948 de dienst bij de N.S. met pensioen heeft verlaten.

x | Betreffende HARMANNUS KIEFT, lijn-assistent N.S., waarover werd gerapporteerd onder no. 32 ID, dd. 16-12-1947, deel ik U mede, dat deze op 1 Mei 1948 is overgeplaatst naar 's-Gravenhage en op 27-5-1948 is afgeschreven naar 's-Gravenhage, Linnaeusstraat 344.

Emmen, 10 Juli 1948.

Inlichtingendienst
HOOFDCOMMISSARIAAT
VAN POLITIE
UTRECHT

GEHEIM

OPGELEGD

UTRECHT, den 15 Mei 1948

Lr A/3Nr 357'48

Bijlagen: _____

Bericht op schrijven No.

van

Onderwerp: _____

Hierbij doe ik U toekomen afschrift van een pamflet, bevattende een opwekking tot het voeren van actie voor salarisherziening van Overheidspersoneel, uitgaande van het bestuur van de afdeling Utrecht van de Bedrijfsorganisatie van Nederlands Overheidspersoneel (B.N.O.P.), aangesloten bij de E.V.C.

Het bedoelde pamflet werd op 12-5-48 ten 8.20 uur verspreid op de openbare weg voor de ingang van het Distributiekantoor aan de Weerdsingel te Utrecht onder de daar werkzame ambtenaren.

De Hoofdcommissaris van Politie,

R. W. van Eijk
(R.W. van Eijk).

Aan de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's Gravenhage.

OVERHEIDSPERSONEEL HET STIEFKIND DER REGERING.

Lang heeft het Overheidspersoneel uitgezien naar een verbetering in zijn positie, een verbetering, die geen luxe betekent maar die noodzakelijk is, wil het gezin van de ambtenaar en arbeider in Overheidsdienst niet geheel verkommen. De B.N.O.P heeft vanaf 1945 geijverd voor een grondige herziening der bezoldiging. Het laatst nog in December 1947 heeft zij bij de Minister telegrafisch op een spoedige beslissing aangedrongen.

Ondertussen werd door de samenwerkende bonden onderhandeld met het Departement. Het is onnodig te vermelden, dat bij dit overleg de B.N.O.P., aangesloten bij de E.V.C., niet toegelaten werd.

Thans is dan de technische salarisherziening een feit geworden. Om de taal der Uniebonden eens te bezigen: "Er is lang en moeizaam onderhandeld". De werker stelt echter de vraag: "Wat zijn de resultaten?"

Welnu, deze, dat het rijks- en gemeentepersoneel wederom met een fooi wordt afgescheept. Deze, dat de gelijkstelling met het personeel in het particuliere bedrijf wederom op de lange baan geschoven wordt. Deze, dat van een werkelijke verbetering in geen enkel opzicht sprake is. Deze, dat de laagst bezoldigde volwassen gehuwde ambtenaren en arbeiders nog altijd met een weekloon van f34.00 naar huis gaan.

LOONDRUK.

Het Overheidspersoneel behoeft hierover, als het even nadenkt, niet al te verbaasd te zijn. Nog altijd is hun salaris gebezigd als middel om de lonen in het particuliere bedrijf op een bepaald laag niveau te binden. Altijd was het het loon van het Overheidspersoneel, dat het eerst aan bezuiniging ten offer viel. Altijd was het het loon van het Overheidspersoneel dat het laatst opgetrokken werd bij een algemene verhoging der inkomens. Dit is thans niet anders. Het Overheidspersoneel leeft niet op een eiland, doch is met duizend draden verbonden met de strijd van de arbeiders in het particuliere bedrijf. Indien de Textielarbeiders, de Bouwvakarbeiders een aanval op hun loon hebben af te slaan, staat het er voor het Overheidspersoneel slecht voor. Dan taalt de Regering en de Gemeente er niet naar aan verhoging van salaris te denken. De les, die de handarbeiders reeds lang getrokken hebben, moet ook door het Overheidspersoneel geleerd worden. De positie van de arbeiders hangt af van de strijd der arbeiders. Door eensgezind optreden zijn de textiel- en bouwvakarbeiders er tot nu toe in geslaagd elke aanval op hun bestaanspeil af te slaan. De E.V.C. stelt zich in deze strijd, die een rechtvaardige strijd is, achter de arbeiders.

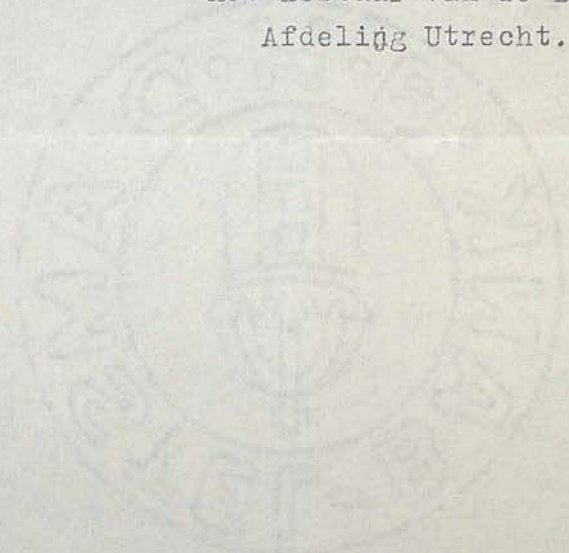
Het Overheidspersoneel zal eveneens slechts op basis van strijd verbetering kunnen afdwingen. Het kan daarbij niet rekenen op de Unie-bonden. Deze hebben immers "na lang en moeizaam onderhandelen" het maximum bereikt. Het kan daarbij slechts rekenen op de steun der B.N.O.P. en daar de positie van het Overheidspersoneel nauw samenhangt met die der overige werkers, op de steun der E.V.C.

Het salaris-congres van Overheidspersoneel, dat 6 Maart jl door de B.N.O.P. georganiseerd werd, eiste een minimum loon van f48 per week en in afwachting daarvan, direct een duurte-toeslag van 15% voor salarissen beneden f 3500; van 10%

beneden f 5000 en van 5% daarboven.

Laat U niet misleiden, werkers in Overheidsdienst, door het geraas over Tsjecho-Slowakije en democratie, over communisme en vrijheid. Dit alles dient slechts om de aandacht af te leiden van Uw eigen probleem. Houdt voet bij stuk. Vecht met de B.N.O.P. voor de gestelde eisen. Strijdt voor het dagelijks brood!

Het Bestuur van de B.N.O.P.
Afdeling Utrecht.

Inlichtingendienst
HOOFDCOMMISSARIAAT
VAN POLITIE
UTRECHT

GEHEIM

070696

UTRECHT, den 5 Mei 1948

Lr A/1 Nr. 329'48

Bijlagen: _____

Bericht op schrijven No. _____

van _____

Onderwerp: Toestanden in P.T.T.-
bedrijf te Utrecht.

co. Kie PD 3046
OPGELEGD 35112

Mede naar aanleiding van Uw schrijven dd 22-3-48 no. 29810, betreffende v. Cornewal en mijn antwoord daarop dd 5-5-48 A/1 no. 245'48, heb ik de eer U een nader rapport hierbij te doen toekomen, betreffende toestanden in het P.T.T. bedrijf te Utrecht.

Speciaal wordt in dit verband de aandacht gevestigd op de in uitzicht gestelde bevordering van Th. J. WISHOFF, welke als hoogst ongewenst moet worden beschouwd. Ik moge U derhalve verzoeken te willen nagaan of, zo mogelijk ten spoedigste, iets kan worden gedaan om deze bevordering te beïnvloeden.

De Hoofdcommissaris van Politie,

(R.W. van Eijk).

Aan de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's Gravenhage

A/1 no. 329'48

R A P P O R T.

Naar aanleiding van het schrijven van de Inlichtingendienst te Utrecht d.d. 5 Mei 1948 A/1 no. 245'48, betreffende Cornewal, wordt op het volgende de aandacht gevestigd.

Aanvankelijk trad op als voorzitter van de Bedrijfsorganisatie van Nederlands Overheidspersoneel (B.N.O.P.) afdeling Utrecht, Hoofdtak P.T.T., aangesloten bij de E.V.C. (in 1946 nog genaamd Bedrijfdorganisatie Nederlands P.T.T.-personeel, B.N.P.T.T.):

D *9A 6504* *Normaal* *hij* JOHANNES ANTHONIUS PATIST, geboren te Utrecht 26-8-06, hoofdbesteller P.T.T., wonende Pieter Nieuwlandstraat 90 te Utrecht.

Daar deze Patist in de mening verkeerde, dat hem het voorzitterschap van de B.N.O.P. wel eens een hinderpaal zou kunnen zijn voor zijn bevordering tot hoofdbesteller, bedankte hij als voorzitter der B.N.O.P. Daar hij momenteel niet bij een erkende vakorganisatie is aangesloten wordt door zijn collega's aangenomen, dat hij nog wel lid is van de E.V.C. Patist was tevens hoofdbesteller van de chauffeurs en had daardoor het gehele vervoer van de P.T.T. te Utrecht in handen.

Bij de oprichting van de Nederlandse Verenigde P.T.T. (zijnde een overkoepelingsorganisatie van de Ned. Vereen. Cultuur, Ontspanning en Ontwikkeling, uitgaande van de P.T.T.) werd Patist gekozen tot een van de hoofden van de N.V.P.T.T. Hij gaat nu elke dag naar 's Gravenhage en is niet langer in uniform gekleed. Zijn benoeming is geldig voor 2 jaren.

D *9A 6505* *Normaal* *hij* -1 JOHANNES MACAY, geboren te Utrecht 22-4-02, hoofdbesteller P.T.T., wonende J.P. Coenstraat 56 Bis te Utrecht.

Macay is lid van de C.P.N., en hoofdbestuurslid van de B.N.O.P. afd. Utrecht, Hoofdtak P.T.T., aangesloten bij de E.V.C. en werd na de bezetting via de illegaliteit lid van de Zuiveringscommissie en zag kans zich te laten bevorderen tot hoofdbesteller.

Bij de oprichting van de N.V.P.T.T. wilde Macay zich beschikbaar stellen als bestuurslid, wat echter niet doorging, daar de opzet was alleen die personen te nemen, waarvan men wist dat zij politiek of godsdienstig niet op de voorgrond treden.

Bij die gelegenheid werd aan Macay de vraag gesteld, wat hij zou doen als er eventueel een ambtenarenverbod kwam om lid te zijn van de C.P.N. Hierop antwoordde hij "dan bedank ik als lid van de C.P.N., daar ik anders mijn gezin te kort zou doen".

THOMAS JOZEPHUS WISHOFF, geboren te Utrecht 2-3-10, van beroep besteller P.T.T., wonende St. Winfridusstraat 32 te Zuilen.

Hij is 2e Voorzitter B.N.O.P., Afdeling Utrecht, Hoofdtak P.T.T., aangesloten bij de E.V.C.

Hij heeft thans gesolliciteerd naar de rang van hoofdbesteller. Wishoff, die door zijn vlelend praatje bij de directeur, Muller, in een goed blaadje staat, maakt goede kans. Door zijn collega's wordt hij zoveel mogelijk gemeden, daar men op de hoogte is van zijn politieke richting en de druk die hij op de mensen uitoefent. Met angst ziet een mindere het moment tegemoet dat Wishoff bevorderd zal worden, waardoor hij nog grotere invloed zal kunnen uitoefenen. Thans springt hij bij zijn chef in de bres voor zijn E.V.C.-collega's en behaalt daarmee vaak succes, ook al omdat meerdere superieuren zich bij hun houding laten leiden door de overweging dat men met dit soort in de toekomst rekening moet houden.

ARIE PIETER SCHUDEBEURS, geboren te Rotterdam 15-1-15, vakwerkmán bij de P.T.T., wonende boven de garages van de P.T.T. aan de Leidseweg 30 Bis b te Utrecht.

Schuddebeurs, die als een fanatiek C.P.N.-er bekend staat, is tevens hoofdbestuurslid van de B.N.O.P. afd. Utrecht, Hoofdtak P.T.T., aangesloten bij de E.V.C.

Hij is temeer gevaarlijk omdat hij op zo'n "slome" manier met ieder om kan gaan. Het lijkt of hij geen tien kan tellen maar zijn ogen en oren staan altijd goed open.

KLAAS TER WAL, geboren te Utrecht 27-1-20, werkzaam op de seinzaal van de P.T.T., wonende Rijnlaan 129 te Utrecht.

Ter Wal is afgetreden als Secretaris van de B.N.O.P. afd. Utrecht, Hoofdtak P.T.T., aangesloten bij de E.V.C.

Hij is lid van de C.P.N. en de E.V.C.

Ter Wal, die gemakkelijk de telexapparaten kan bedienen, bekleedt hier, volgens zegsman, wanneer het in de kraam van de C.P.N. te pas zou komen, wel een sleutelpositie.

BERNARDUS MAREE, geboren te Utrecht 31-5-13, werkzaam op de Centraalpost van de P.T.T., wonende Rietstraat 45 te Utrecht.

Hij is lid C.P.N. en E.V.C. en is evenals Ter Wal op onverklaarbare wijze bevorderd.

Handgeschreven

(D)

*PP
aanleveren*

95 6509

*Voor actie ree
XX*

ROSA CLARA DRUPPERS, geboren te Utrecht 2-4-26, telefoniste Rijkstelefoon, wonende Laan van Chartreuse 18 te Utrecht.

Zij staat bekend als fanatiek lid van de C.P.N. en is Secretaresse van de B.N.O.P. afd. Utrecht, Hoofdtak P.T.T. aangesloten bij de E.V.C.

Te Utrecht bestaat, in tegenstelling met andere grote plaatsen in ons land, nog steeds een contactcommissie bij de P.T.T., die aanvankelijk bedoeld was om als voorlopig contact na de bezetting te werken. Het grootste deel van deze Contactcommissie bestaat uit E.V.C.-leden. Deze commissie vergaderde tot voor kort elke Donderdag met de directeur van het P.T.T.-bedrijf te Utrecht en hier werden alle zaken besproken. Wanneer er bevorderingen zijn te verwachten, worden deze in de commissie besproken. Meerdere malen zou het dan al gebeurd zijn dat overigens gunstig bekend staande personen door de E.V.C.-ers werden afgebroken op de hun handige, vleiende manier. Bekend is, dat rapporten van superieuren aan de directeur betreffende bevorderingen van ondergeschikten en waarin een persoon, zijnde lid van de E.V.C., van A tot Z werd afgebroken, niet serieus werden genomen.

Pi

Ten opzichte van Wishoff is rapporteur (die hem persoonlijk kent) bekend, dat hij zowel politiek als justitiëel een onbetrouwbaar sujet is, en waarvan door de directeur gezegd wordt dat Wishoff "nog zo kwaad niet is" en dat hij nog wel eens bij de directeur het een en ander komt vertellen, zulks ondanks de indiening van rapporten, die met de zienswijze van rapporteur overeenkomen.

Over het algemeen is de indruk van het P.T.T.-bedrijf te Utrecht, door het voorlopig onderzoek aangaande Cornewal, hetwelk nog slechts enkele weken gaande is, in één woord slecht.

Bij verschillende mensen die van goeden wille zijn en veel voor het bedrijf voelen, is een soort angst ontstaan voor alles wat communistisch denkt. De leiding van het bedrijf geeft de indruk alsof zij bang is voor deze mensen en rekening houdt met een eventuele overheersing van deze soort lieden, met het gevolg dat de mindere man zich tussen de directie en zijn onmiddellijke chefs ingedrongen voelt. Er wordt nu reeds door velen gezegd, dat als je bevorderd wilt worden, praat dan communistisch en trek een grote broek aan, dan kun je alles gedaan krijgen.

De E.V.C. is niet erkend maar via de contactcommissie oefent zij een grote invloed uit op het bedrijf. Onder anderen werd tijdens dit onderzoek bekend dat Cornewal een van superieuren opbelde met de mededeling dat zijn vrouw de stad in wilde en of het goed was dat hij maar

thuis bleef, waarop een bevestigend antwoord kwam. Een andere keer belde Cornewal dat hij zich niet lekker gevoelde, bleef zonder meer thuis, maar ging even daarna toch weg. Een en ander geeft wel reden te veronderstellen dat de E.V.C.-leden door deze houding een bevoorrechte positie hebben. Vele collega's van Wishoff zijn bang voor zijn grote mond waartoe nog medewerkt het feit dat hij zoveel bij de baas gedaan kan krijgen.

P2 | Op het moment dat Patist werd overgeplaatst naar Den Haag werd Macay hoofd van de chauffeurs, waardoor het vervoerswezen van de P.T.T., met inbegrip van het geldvervoer, in zijn handen ligt. In het bedrijf wordt danook door velen de vraag gesteld: is de leiding (de superieuren) dan zo benauwd of is alles te bereiken met vleierij en een grote mond.

Een en ander heeft ten gevolge gehad, dat men besloten heeft, indien straks bij de verkiezingen de C.P.N. eventueel gekke dingen mocht doen, georganiseerd zorg te dragen, dat deze mensen onschadelijk worden gemaakt. XX

Utrecht, 5 Mei 1948.

Bureau Hoofdcommissaris
Inlichtingendienst

No. 1860-0-9/48.

GEHEIM.

*Spoed
niet narlan*

A.P. 696

OPGEZOND

B

Vaigno.

30.MRZ.1948

ACD/32142

Amsterdam, 24 Maart 1948.

BUREAU B

31.3.48

Bevestiging telefonisch onderhoud heden.

1. Openbare vergadering CPN in Apollohal, waarbij ca. 10.000 bezoekers, in verband met een dd. heden in de gemeenteraad in te dienen motie, waarin de CPN-wethouders zal worden verzocht hun functie ter beschikking te stellen.
2. Toestand in Amsterdam hedenmorgen:
Bij de tramremise is getracht het personeel van de gemeentetram te bewegen niet uit te rijden. Enige heethoofden gingen bij de remise Lekstraat op de tramrails voor een tram liggen, doch toen de politie het sein "doorrijden" gaf, kozen zij de verstandigste partij en namen ijlings de benen.
Twee bestuurders van z.g. "potwagens" (wagens die het personeel naar de remise brengen) werden door stakers lastig gevallen, doch politie-ingrijpen kon erger voorkomen. De tram tijdt normaal.
Van de overige bedrijven der gemeente is niets bekend. Over de particuliere bedrijven het volgende:
Het personeel van de NV Metaalgieterij HOLLAND, een klein bedrijfje aan de Schagerlaan 62-70, alhier, staakt geheel evenals het personeel van BIANCHI's Machinefabriek en Constructiewerkplaats, Hemweg 2, alhier.
Van de circa 4000 havenarbeiders staken er ca. 200 vaste en circa 300 SHB-arbeiders.
Bij de Amsterdamse Droogdok Maatschappij staakt niemand.
Bij Werkspoor circa 25 man.
Bij de Nederlandse Dok- en Scheepsbouw Maatschappij 193 man (143 op de werf Oost en 50 op de werf West).
De staking bij de meelfabriek HOLLAND is definitief opgeheven met ingang van heden. Dit deelde het stakingscomité in een brief aan de directie mede.
De directie heeft toegezegd na een week besprekingen van interne aard met het personeel te zullen houden. Vast staat dat ± 100 man van het ontslagen personeel niet meer zal worden aangenomen.
Hieraan kan nog worden toegevoegd:
Bij de N.V. Fabriek voor Metaalbewerking DE CIRKEL, Kleine Wittenburgerstraat 50-52, alhier, staken 15 van de 250 arbeiders.
Bij de N.V. Orenstein & Koppel, fabriek van Spoorwegmateriaal, Cruquiusweg, alhier, staakt 2/3 van het gehele personeel, zijnde circa 120 man.

*afschrijft =
O.P. 169
(bij de staking
op andere
stakingsvoege)*

Bij

Bij de N.V. Verschure & Co's Scheepswerf en Machinefabriek, Meeuwenlaan 70, alhier, staken circa 100 man.
Bij de British American Tobacco Comp., Asterweg 13-15, alhier, zijn hedenmiddag circa 150 van de bijna 200 arbeiders in staking gegaan, vnl. jeugdige arbeidsters.

In verband met een communistische rel van ongeveer 40 personen in de Spuistraat voor de fabriek van Gerzon's Modemagazijnen, om ca. 8.15 uur, werd een agent van achteren aangevallen, waarop zijn collega van zijn sabel gebruik maakte om hem te ontzetten. Met de gummiwapenstok werd de menigte verspreid. Drie arrestanten werden gemaakt.

VERZONDEN AAN: Hfd. CVD., Haag.

F.2.

INLICHTINGENDIENST.

ROTTERDAM.

I.D. No. 1096.

GEHEIM.

Volgno. **OPGELEGD**
1 DEC 1947
ACD/ 28445

Rotterdam, 29 November 1947.

BUREAU B

2-12-47

co.

In antwoord op Uw schrijven No. B 22311 d.d. 24 October 1947, betreffende het Manifest Nederlandse Spoorwegen, wordt het volgende bericht.

Een desbetreffend manifest of iets van dien aard is alhier niet verspreid.

Onder het spoorwegpersoneel heerst echter wel ontevredenheid over deze nieuwe dienstregeling, waarbij de gedachte wordt uitgesproken, dat, hoewel deze dienstregeling wordt voorgesteld als zijnde van tijdelijke aard, zij blijvend zal zijn. Tevens is de stemming onder het personeel verbitterd. Over de slechte toestand, waarin hun dienstkleding verkeert.

Anderzijds heeft, voor zover dezerzijds kon worden vastgesteld, aan een eventuele staking niet te worden gedacht. De samenwerkende bonden hebben grote invloed op het personeel, terwijl communistische invloeden e.d. onder het spoorwegpersoneel alhier vrij gering kunnen worden genoemd.

Verzonden aan : Hoofd Centrale Veiligheids Dienst,
Javastraat 68 te 's-Gravenhage.

I.D.
D E N H A A G.

Doss.13/377.

B.
G E H E I M.

co
Naar aanleiding van een schrijven van de C.V.D., No. B.22311 van 24 October 1947, werd dezerzijds een onderzoek ingesteld en kan worden medegedeeld, dat een manifest, als bedoeld in opgemeld schrijven, voor zover bekend, hier ter stede niet werd verspreid.

Wat betreft de stemming onder het spoorwegpersoneel in deze gemeente, kan worden vermeld, dat van een stakingsactie vooralnog niets is gebleken. Van enige ontevredenheid onder het spoorwegpersoneel viel tot heden niets waar te nemen.

Verzonden op 20 November 1947
aan: het Hoofd van de C.V.D.

BUREAU B

24-11-47

Volgn. OPGELEGD
22 NOV. 1947
ACD *25/70*

POLITIE TE AMSTERDAM
Bureau HOOFDCOMMISSARIS
- INLICHTINGDIENST -

Nr. I.D. 9490-A-47.

Uw brief: B. 22311.

Onderwerp: Manifest personeel
N.S.

Bijlagen: geen.

GEHEIM.

Volgno. OPGELESD

7 NOV. 1947

ACD/25005

Amsterdam, 12 November 1947.

BUREAU B

18-11-47

Handwritten: TB V W-11-47

Als antwoord op het hierboven aangehaalde schrijven d. d. 24 October 1947, kan het volgende worden bericht:

Het betrokken manifest is afkomstig van dat gedeelte van het personeel dat bij de E.V.C. is aangesloten en voornamelijk gevonden wordt onder het rangeerpersoneel van de afdeling Rietlanden, waar het vrachtvervoer voornamelijk behandeld wordt. In zijn algemeenheid is de inhoud van het manifest beslist onjuist en het geeft zeker niet de heersende mening en geest van het spoorwegpersoneel te Amsterdam weer. Verschillende, onofficiële gesprekken met diverse categorieën van spoorwegpersoneel bevestigden dit. In het algemeen kan eerder gezegd worden dat de geest goed is en zeer zeker is er geen sprake van dat een staking op handen is, zoals uit het manifest zou kunnen worden afgeleid. Natuurlijk zijn er grieven.

De aanvangssalarissen van het jonger personeel zijn beslist aan de lage kant, in tegenstelling tot de salarissen van het oudere personeel dat redelijk genoemd wordt.

Lange diensttijden komen voor, doch zijn geen regel en men streeft er steeds naar zich aan de vastgestelde schema's te houden.

Een ernstige grief, die steeds weer naar voren komt, is het feit dat het personeel beslist onvoldoende in de gelegenheid is om het rechtmatig verlof op te nemen. Het komt meermalen voor dat verlof geweigerd moet worden omdat de dienst het niet toelaat. Dit is een nadeel dat niet licht geteld moet worden.

Omtrent de uitgevaardigde stationsorder, waardoor de wettelijke vrije Zondag op losse schroeven komt te staan, was aan het Centraalstation, alhier, niets bekend.

En dat men vijf Zondagen achter elkaar dienst moet doen, moet in zijn algemeenheid als onjuist worden gekwalificeerd.

Door medewerking van personeel van het bureau van de stationschef kon inzage verkregen worden in de dienstroosters van verschillende groepen van spoorwegpersoneel. In het algemeen kon worden aangetoond dat het personeel ten minste een Zondag in de drie weken vrij was, terwijl er groepen waren die slechts één Zondag in de vijf of zes weken dienst deden.

Aan

Ook de dienstbriefjes waarop de gemaakte tijden van het rijdend personeel vermeld waren, konden worden ingezien.

Inderdaad waren er briefjes die een gemaakte tijd van 100 en 104 uur in de 14 dagen vermeldden, welke tijden dus uitgingen boven de wettelijke 48 uur per week.

Daar tegenover staat dat er ook briefjes waren die een gemaakte tijd van 82 en 84 uur per 14 dagen vermeldden, terwijl de aandacht erop werd gevestigd dat de gemaakte overuren, zo enigszins mogelijk, zo spoedig als doenlijk in tijd worden vergoed. Zoals vele overheidsbedrijven heeft ook de directie van de N.S. te kampen met gebrek aan personeel. Men tracht zoveel als doenlijk is, jong personeel aan te trekken, maar én door de strenge selectie én door de lage aanvangssalarissen is de toeloop nog niet groot en het ouderpersoneel is daardoor genoodzaakt meer en langer dienst te doen dan weleens wenselijk is. Dit wreekt zich vooral ook op de vacantieregeling. Overigens bestaat er een nauw contact tussen de verschillende, erkende organisaties en de directie van de N.S., waarbij getracht wordt een oplossing te vinden voor de verschillende problemen. Het is niet gelukt achter de namen en personalia te komen van de ondertekenaars van het manifest. Zoals reeds vermeld, is het afkomstig van een kleine groep E.V.C.ers, die niet veel invloed heeft.

Verzonden aan Hoofd C.V.D.'s-Gravenhage.

K-2.

Inlichtingendienst.
HOOFDCOMMISSARIAAT
VAN POLITIE
UTRECHT

UTRECHT, den 31 October 1947.

Lr.B./2.Nr. 1015. '47.

Bijlagen:

Bericht op schrijven No. B. 22311,

van 24-10-1947.

Onderwerp: Manifest N.S.

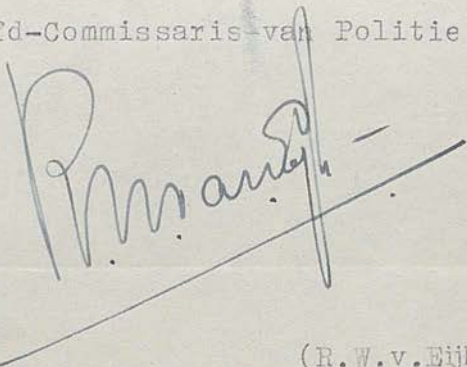
GEHEIM
Volgno. OPGELEGD
6 NOV. 1947
ACD/22055

20
BUREAU B

7-11-47

In antwoord op Uw nevenvermeld schrijven doe ik U bijgaand een desbetreffend rapport toekomen, naar de inhoud waarvan ik U moge verwijzen.

De Hoofd-Commissaris van Politie,

(R. W. v. Eijk).

Aan de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's-GR A V E N H A G E .

B/2-1015'47.

R A P P O R T .

Naar aanleiding van het schrijven van de Centrale Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage, no. B 22311, dd. 24 October 1947, betreffende een manifest afkomstig van de personeelscommissies van Amsterdam C.S. en Amsterdam Rietlanden der Nederlandse Spoorwegen, kan het navolgende worden gerapporteerd:

Noch bij de I.D.Utrecht noch bij terzake kundige employé's van de N.S. ter standplaats Utrecht was aanvankelijk iets bekend van bovenvermeld vlugschrift, dat blijkens de toelichting van de C.V.D. op 20 October j.l. te Amsterdam was verspreid.

Op Vrijdag 24 October j.l. verscheen er evenwel in de Utrechtse editie van "De Waarheid" in grote opmaak een verslag van een vergadering gehouden door het "actie-comité van Spoorwegpersoneel van het Amsterdam Centraal Station en de Rietlanden". Terwille van de volledigheid volgt hier het artikel:

"ZEER DRUK BEZOCHTE VERGADERING IN AMSTERDAM.

"De voorzitter deed verslag van alle pogingen, die reeds in "het werk gesteld waren, óók door middel van de unie-vakorganisaties, om verbetering in de toestand van het spoorwegpersoneel te brengen.

"In stede van verbeteringen, werden echter verslechtingen doorgevoerd. De nieuwe diensttijdenregeling, door de uniebonden als een "groot succes voorgesteld, doen de spoorman weer in de vooroorlogse ellende terugvallen. Werktijden van 10 uur en één vrije Zondag in de drie weken (welke echter nog kan worden afgenomen) maken "het gezinsleven der spoorjongens tot een aanfluiting.

"De lonen zijn zodanig dat van de meesten de vrouwen érbij uit "werken moeten gaan. En dit terwijl het bedrijf in één jaar 84 miljoen gulden winst maakte en de directiekamer van eikenhout tot "mahoniehout wordt gemaakt, hetgeen 42.000 gulden gaat kosten.

"Aan het spoorwegpersoneel wordt echter "soberheid" gepredikt.

"Als men vraagt: Waarom deze actie?, is het antwoord: Omdat de "contracterende organisaties ons in de steek lieten!

"Een vertegenwoordiger van Utrecht zeide dat een zucht van verlichting bij de Utrechtse spoor mannen opging, toen zij van de actie "van het A'damse comité hoorden. "Eindelijk zal dan de ban verbroken worden", riep deze spr. uit. Aangezien van de Uniebonden, die "geheel met de directie verbonden zijn, geen heil te verwachten is, "adviseert spr. de commissie op te dragen, maatregelen uit te werken, opdat de directie met krachtige middelen aan het verstand "wordt gebracht wat het spoorwegpersoneel wil.

"Een Amersfoortse afgevaardigde wees er nog op dat het Rijkstoezicht zelfs de nieuwe regeling niet aanhoudt en langer werken toestaat.

"Wat de financiële positie betreft: zij, die op maandsalaris staan, "halen hun loon in voorschot reeds enige weken voor de maand om is. "Duidelijker voorbeeld van de noodtoestand kan men niet wensen, "zegt spr.

"In de discussie, die volgde, merkte een der aanwezigen op, dat "het spoorwegpersoneel weer in de toestand van 1903 komt te verkeren. Een reactionaire directie, hardwerkend personeel, straffen, "ontslagen enz.

"WIJ ZIJN IN DE MALING GENOMEN"

"Als men zich echter onttrekt aan zijn verplichtingen tegenover ons "hebben wij het recht ons aan onze verplichtingen te onttrekken"

"zegt deze arbeider en hij gaat verder: "500 van ons zijn gevallen
"op

"op beloften van democratie en een menswaardiger bestaan. Wij zijn in de maling genomen. De "sociale zorg" is op niets uitgedraaid. Men eist het geld, in de bezetting toen een brood 30 gulden en meer kostte uitgekeerd, in de huidige valuta terug. De positie der gepensioneerde spoor mannen is onhoudbaar.

"Wij hebben er geen behoefte aan de boel in de war te sturen" zegt spr. "Wanneer men echter op deze wijze doorgaat zal de onrust toenemen. Ons kan men daarvoor dan echter niet verantwoordelijk stellen".

"Hij stelt voor een delegatie te vormen, waarin ook vrouwen zijn opgenomen, welke delegatie bij alle betrokken instanties, eventueel bij de minister de verlangens van het spoorwegpersoneel zal bepleiten. Helpt dit niet, dan zullen andere maatregelen genomen moeten worden. "Eén dag" reglementair" werken zou van het verkeer in één dag reeds een chaos maken.

"Wij willen geen paupers worden", zo besloot deze kameraad. Van de vakorganisaties, die alle uitgenodigd waren hun standpunt uiteen te zetten, was alleen het hoofdbestuur der E.V.C. bedrijfspgroep Spoor, Tram en A.T.O. aanwezig.

De heer De Jong, hoofdbestuurder der E.V.C. merkte op, dat de oorzaak der thans heersende ellende is gelegen in het verzuim de eenheid der werkers tot stand te brengen en zelfs de bestaande eenheid teniet te doen door het heroprichten der oude vakorganisaties. De directie der spoorwegen heeft aan deze heroprichting met alle kracht meegewerkt, waardoor de dwangpositie van deze organisaties is verklaard.

Aan het slot der vergadering werd een motie aangenomen waarin vertrouwen in het optreden der commissie wordt uitgesproken en het gehele spoorwegpersoneel wordt opgeroepen de kwestie der dienst- en rusttijden en der salarissen in hun resp. organisaties aan de orde te stellen. Aan de commissie wordt opgedragen zich met alle betreffende instanties: Directie, Raad van Toezicht en eventueel de Minister, in verbinding te stellen. De motie zal o.a. worden gezonden aan de vakorganisaties, de personeelraad en de minister.

Er waren sympathie telegrammen binnengekomen van de spoor mannen uit Rotterdam, Anna Paulowna en E.V.C.-Groningen."

Op deze vergadering werden dus hoofdzakelijk de punten aangesneden, die reeds op het manifest waren vermeld. Bij onderzoek is gebleken, dat de voorgestelde toestanden in het N.S. bedrijf sterk overdreven zijn. Uit zeer betrouwbare bron werd vernomen, dat er wel is waar enige ontevredenheid heerst, doch dat deze in geen enkel geval zal kunnen leiden tot staking of tot sabotage, althans wat het omvangrijke Utrechtse personeel betreft.

Door de goedwillenden in het bedrijf, en hieronder kunnen gerekend worden alle leden van de "Nederlandse Vereniging", de R.K. en de Christelijke Bond, wordt echter met leedwezen geconstateerd dat er in het beleid der directie t.a.v. de arbeidsvoorwaarden een neiging tot verslechtering bestaat in vergelijking tot de na de bevrijding tot stand gekomen regelingen. De arbeidstijden zoals deze in het manifest omschreven zijn, zijn niet juist weergegeven. De bestaande stationsroster is uit z'n verband gerukt en voornamelijk punten zijn verzwegen. Inderdaad zijn er maatregelen gekomen, die als een verslechtering door het personeel worden gevoeld. B.v. door het rijdend (tractie) personeel wordt per 14 dagen 96 uren gearbeid. De arbeiders moesten aanvankelijk in deze 14 dagen "aan hun uren komen". Nu is deze periode uitgebreid tot 4 x 14 dagen. Derhalve moeten hierin 4 x 96 = 384 uren gemaakt worden. Het opzichthoudend personeel, dat de dienstroosters samenstelt, begint nu bij de aanvang van de periode aan de betrokkenen zo weinig mogelijk arbeidsuren per etmaal te geven om niet het risico te lopen aan het einde van de 14 dagen de mensen naar huis te

moeten sturen of overwerk te laten verrichten, omdat hun 384 uren reeds verbruikt zijn. Aan het einde van de periode volgt welhaast onvermijdelijk, dat er meer dan acht uren per etmaal moet worden gewerkt om de 384 uren vol te maken.

Voorts tobt de N.S. met onvoldoende en/of ongeschikt tractie-materiaal, waardoor vertragingen optreden, hetgeen oorzaak kan zijn, dat ongewild, de diensten langer dan acht of tien uren worden. Mede hierdoor houdt de directie rekening met ernstige stagnatie, alsmede onvoldoende personeelsbezetting. In de dienstcommissie werd met de drie bonden overeengekomen, dat in noodgevallen door de directie geeist kan worden dat er op de z.g. "derde Zondag" (vrije Zondag) gewerkt wordt, mits deze dag uitbetaald wordt en er in de week volgende daarop een vrije dag kan worden genoten.

De ontevredenheid hierover beperkt zich hoofdzakelijk tot het feit, dat de kwestie "noodgeval" rekbaar is.

Over de arbeidsuren bij Tractie en Stationspersoneel nog het navolgende:

Tractiepersoneel (machinisten, stokers, bestuurders etc.)
96 uur per 14 dagen.

Bewakings- en stationsdienst 108 uur per 14 dagen en personeel op minder drukke posten, b.v. baanwachters 114 uur in de 14 dagen.

Bij de rangeerdienst te Utrecht is inderdaad een slechte dienst, welke hierop neerkomt, dat er zes nachten van acht en een zevende van tien uur gemaakt worden. Hierop aansluitend wordt de vrije dag genoten.

Dat er in sommige gevallen 5 Zondagen gewerkt wordt, is niet juist. Bijaldien mag geconstateerd worden, dat de toestanden niet zó slecht zijn, als het manifest het wil doen voorkomen.

Gelet op de laatste alinea van het manifest, nl.:.....dat het N.S.-personeel zich genoodzaakt ziet op krachtige wijze strijd te voeren tegen deze nieuwe verslechtingen.....en de zinsnede uit het vergaderingverslag:....."Een dag "reglementair" werken zou van het verkeer in één dag reeds een chaos maken!..wordt het navolgende opgemerkt.

In Utrecht vraagt men zich met verbazing af wie die "strijd" nu wel voeren zal. Volgens de "Waarheid" zal het gehele personeel hier aan mee doen, doch Utrecht, dat de grootste personeelsbezetting heeft op emplacements, kantoren en werkplaatsen weet van niets. Waarschijnlijk uitgezonderd de leden van de E.V.C., die zich echter in Utrecht in een volkomen isolement bevinden. Van zeer betrouwbare zijde werd vernomen, dat de afdeling Utrecht van de bedrijfsgroep Spoor, Tram en A.T.O. der E.V.C. in totaal ongeveer 40 leden telt. (In een besloten vergadering van de C.P.N. te Utrecht, dd. 1-9-1947 werd medegedeeld, dat er 30 C.P.N.ers bij de N.S. te Utrecht waren, zie rapport I.D.Utrecht C/1-358'47, dd. 3-9-1947). Landelijk zou deze bedrijfsgroep hoogstens 1500 leden tellen. In vergelijking hiermede zij medegedeeld, dat de soortgelijke bedrijfs-groep van het N.V.V. nl. de "Nederlandse Vereniging van Spoor- en Tramwegpersoneel" ongeveer 23.000 à 25.000 leden telt. Bovendien wordt de E.V.C. door de directie der N.S. niet erkend en haar vertegenwoordigers worden derhalve niet toegelaten tot de besprekingen in de z.g. dienstcommissies.

De leden van het N.V.V. staan (plaatselijk bezien) achter het bestuur en de ontevredenheid is niet zo groot, dat zij buiten hun bestuurders om, zich tot doen van onberaden stappen laten verlokken.

Volgens insiders is het juist dat, wanneer er "reglementair" gewerkt wordt, dit tot een chaos zal voeren. Men denke b.v. aan het voorschrift "rangeren met voetgangerssnelheid", als dit in de prac-

tijk wordt uitgevoerd, dan wordt iedere trein te laat voorgereden en/of vertrekt te laat.

Wat het vergaderingsverslag in "De Waarheid" betreft, zij bovendien gemeld, dat de vertegenwoordiger van Utrecht dezelfde moet zijn als de daarin genoemde hoofdbestuurder de Jong.

Zijn juiste personalia zijn: LUITZEN DE JONG, geb. te Leeuwarden 12-7-1898, wonende Rijnlaan 122 bis, lid C.P.N., lid R.W.N., voormalig wagenbestuurder N.S., ontslag genomen hebben-de bij de N.S., thans hoofdbestuurder der E.V.C., (waarschijnlijk landelijk) voorzitter van de bedrijfsgroep Spoor, Tram en A.T.O.

Deze de Jong is identiek aan Luc de Jong, die genoemd werd in het door de C.V.D., dd. 7-10-1947 onder no. B 21427 toegezonden verslag van de Spoorwegherdenking te Amersfoort. Deze staat als min of meer gematigd links georiënteerde bij zijn collega's bekend. Vele collega's weten niet, dat hij lid is van de C.P.N. Hij is niet populair.

Merkwaardigerwijs verscheen er op Donderdag 30 October j.l. in het "Nieuw Utrechts Dagblad" (uitgave "Parool") het navolgende artikel:

"GERODDEL.

"Het komt de laatste tijd vrij veel voor, dat treinen uit de richting "Arnhem en Amsterdam te laat in Utrecht arriveren, waardoor menigmaal reizigers hun aansluitingen naar andere steden missen. Ons bereikte het gerucht, dat deze vertraging het gevolg zou zijn van "sabotage door machinisten, die ontevreden zouden zijn over de verdeling der vrije dagen, de dienstregeling en de diensttijden.

"Zowel de Spoorwegen als de Ned.Ver. van Spoor- en Tramwegpersoneel, waartoe wij ons wendden om informatie, wezen dit gerucht verontwaardigd naar het rijk der boosaardige fabelen.

"De vakbond wees er op dat, als het spoorwegpersoneel klachten heeft, het zijn organisatie daarvan in kennis stelt. De Spoorwegen vermoedden, dat het verhaaltje spruit uit dezelfde anonieme groep, welke enkele weken geleden zich presenteerde als de "Personeelscommissie van de spoormannen Amsterdam C.S. en Rietlanden", die "manifesten verspreiden liet.

"De ware oorzaak van de inderdaad voorkomende vertraging moet men zoeken in de omstandigheid, dat op gedeelten van genoemde baanvakken op enkel spoor gereden moet worden."

In dit artikel wordt een bevestiging van het bovenstaande gevonden. De I.D.Utrecht meent, dat sabotage, door middel van opzettelijke vertragingen, uitgesloten is te achten. Een dergelijke tegenwerking kan van minuut tot minuut worden gecontroleerd, de bestuurders worden hoofdelijk aansprakelijk gesteld en kunnen met boeten en inhouding van vrije dagen etc. worden bestraft. Het risico is te groot.

Van een insider werd vernomen, dat al zou bij wijze van spreken een algemene staking op een bepaald tijdstip worden geproclameerd, dan zouden nog tot de laatste minuut de treinen op tijd rijden.

Resumerende kan als antwoord op het in de aanvang genoemde schrijven gezegd worden, dat, voor wat Utrecht betreft, de stemming alhoewel niet al te best, toch zeer zeker niet van die aard is, dat deze tot een stakingsactie aanleiding geeft.

Utrecht, 31 October 1947.

V. RD.3

G E H E I M

UITGEBOKT

Manifest personeel
N.S.

Ik moge U berichten, dat in de voormiddag van 20 October j.l. te Amsterdam op de brug, welke leidt van het Damrak naar het Stationsplein pamfletten van de volgende inhoud werden verspreid:

M A N I F E S T AAN HET NEDERLANDSE VOLK
HET PERSONEEL DER N.S.SPREEKT

Het spoorwegpersoneel ziet zich genoodzaakt, op deze wijze het Nederlandse volk in te lichten.

Na de bevrijding deden de regering en N.S.-directie, geen vergeefs beroep op het spoorwegpersoneel.

Met ondervoede lichamen en vrijwel zonder kleding, bouwden zij het bedrijf op en maakten het tot wat het nu is.

De arbeidstijden waren in die dagen dragelijk. De maatregelen uit de moffentijd kwamen te vervallen en de spoorjongens hadden - voor zover dat bij de spoorwegen mogelijk is - ook iets aan hun gezinsleven. Al mankeerde er hier en daar wat aan, over het algemeen was de spoorman tevreden over de dienst en rusttijden.

DEZE TEVREDENHEID IS DOOR MEERDERE MAATREGELLEN VERANDERD IN ONTSTEMMING EN ONTEVREDENHEID.

De N.S.-directie acht blijkbaar de tijd gekomen, om door middel van nieuwe dienstroosters de dienst en rusttijden zodanig te beïnvloeden, dat het gezinsleven nog slechter wordt dan het voorheen reeds was. Verzoeken gericht aan de N.S.-directie en de oude regeling weer in te voeren, bleven zonder gevolg.

Voor het rijdend personeel, diensten van 10 uur en langer, voor andere 144 uren in drie weken, waarin b.v. zes nachten van 8 uur en een nacht van 10 uur opeenvolgend.

EENMAAL IN DE DRIE WEKEN EEN VRIJE ZONDAG.

Door bijzondere omstandigheden (die rekbaar zijn) is thans ook die derde Wettelijke vrije Zondag in gevaar.

Een uitgevaardigde Stationsorder zet deze wettelijke vrije Zondag op losse schroeven.

Het komt dan ook voor dat men vijf Zondagen achter elkaar dienst moet doen. Ieder kan begrijpen hoe het gezinsleven van de spoorman is, met zijn vroege-, late- en nachtdiensten.

Deze bijzondere maatregel betekent een nieuw offer voor het personeel. Het behoeft waarachtig geen betoog, dat de ontevredenheid en onrust in het N.S.-bedrijf toeneemt.

VERSLECHTERING VAN DE DIENSTEN, GEHEEL ONTOEREIKENDE LONEN,
W A A R M O E T D A T H E E N ?

Elke Zondag spreekt Dr. Posthumus Meijes over "De spoorwegen spreken" en hoe het bedrijf zich herstelt. Geen woord over het personeel, hoe het

B.22311

XXXX
XXXX

V. RD.3

- 2 -

het leeft en werkt.

Het Nederlandse publiek moet weten, dat de spoorwegen draait met ernstig ontstemd en ontevreden personeel.

Het heeft er recht op te weten, dat de sporman het te moeilijk wordt gemaakt, om zich geheel voor het bedrijf te geven.

Ieder kan begrijpen, dat in het N.S.-bedrijf, waar 84 m i l l i o e n gulden w i n s t wordt gemaakt op deze wijze onverschilligheid wordt gekweekt.

Het Nederlandse publiek heeft er recht op te weten, dat daarmee de veiligheid van het vervoer niet is gediend en zal zich volkomen kunnen begrijpen dat het N.S.-personeel zich genoodzaakt ziet op krachtige wijze strijd te voeren tegen deze nieuwe verslechtingen.

De personeelscommissies
van Amsterdam C.S. en Amsterdam Rietlanden.

In verband hiermede zal ik het op prijs stellen te worden ingelicht omtrent de stemming onder het spoorwegpersoneel in Uw gemeente, waarbij ik tevens gaarne zal vernemen in hoeverre, mede in verband met de laatste zinsnede van bedoeld manifest, een eventuele stakingsactie kan worden verwacht.

Voorts moge ik U verzoeken mij - indien mogelijk - te willen doen inlichten omtrent de personen, behorende tot en de activiteit van de als ondertekenaars van dit manifest genoemde "Personeelscommissies van Amsterdam C.S. en Amsterdam Rietlanden".

✓ HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

J.G.GRABBENDAM.

De Heer Hoofdcommissaris
van Politie
te AMSTERDAM.

rapport 15/11

UITGEBOEKT

24 October

7.

B.22311

V. RD.3

 andr. Ullrich: 22855
 R. Sam: 25445
 de Haag: 25178

GEHEIM

Manifest N.3.

Ik moge U berichten, dat in de voormiddag van 20 October j.l. te Amsterdam pamfletten van de volgende inhoud werden verspreid:

MANIFEST Aan het Nederlands Volk
 Het personeel der N.S. spreekt.

Het spoorwegpersoneel ziet zich genoodzaakt, op deze wijze het Nederlandse volk in te lichten.

Na de bevrijding deden de regering en N.S.-directie, geen vergeefs beroep op het spoorwegpersoneel.

Met ondervoede lichamen en vrijwel zonder kleding, bouwden zij het bedrijf op en maakten het tot wat het nu is.

De arbeidstijden waren in die dagen dragelijk. De maatregelen uit de noffentijd kwamen te vervallen en de spoorjongens hadden - voor zover dat bij de spoorwegen mogelijk is - ook iets aan hun gezinsleven.

Al mankeerde er hier en daar wat aan, over het algemeen was de spoorman tevreden over de dienst en rusttijden.

DEZE TEVREDENHEID IS DOOR MEERDERE MAATREGELEN VERANDERD IN ONTSTEMMING EN ONTEVREDENHEID.

De N.S.-directie acht blijkbaar de tijd gekomen, om door middel van nieuwe dienstroosters de dienst en rusttijden zodanig te beïnvloeden, dat het gezinsleven nog slechter wordt dan het voorheen reeds was.

Verzoeken gericht aan de N.S.-directie en de oude regeling in te voeren, bleven zonder gevolg.

Voor het rijdend personeel, diensten van 10 uur en langer, voor andere 144 uren in drie weken, waarin b.v. zes nachten van 8 uur en een nacht van 10 uur opeenvolgend.

EENMAAL IN DE DRIE WEKEN EEN VRIJE ZONDAG.

Door bijzondere omstandigheden (die rekbaar zijn) is thans ook die derde Wettelijke vrije Zondag in gevaar.

Een uitgevaardigde Stationsorder zet deze wettelijke vrije Zondag op losse schreeven.

Het komt dan ook voor dat men vijf Zondagen achter elkaar dienst moet doen. Ieder kan begrijpen hoe het gezinsleven van de spoorman is, met zijn vroege-, late- en nachtdiensten.

Deze bijzondere maatregel betekent een nieuw offer voor het personeel. Het behoeft waarschijnlijk geen betoog, dat de ontevredenheid en onrust in het N.S.-bedrijf toeneemt.

VERSLECHTERING VAN DE DIENSTEN, GEHEEL ONTOERREKENDE LONEN, W A A R M O E T D A T H E E N ?

Elke Zondag spreekt Dr. Posthumus Meijes over "De spoorwegen spraken" en hoe het bedrijf zich herstelt. Geen woord over het personeel, hoe het leeft en werkt.

Het Nederlandse publiek moet weten, dat de spoorwegen draait met ernstig ontstend en ontevreden personeel.

zie bl.2.

rapport
15/11.

Het heeft er recht op te weten, dat de spoorman het te moeilijk wordt gemaakt, om zich geheel voor het bedrijf te geven.

Ieder kan begrijpen, dat in het N.S.-bedrijf, waar 84 miljoen gulden winst wordt gemaakt op deze wijze onverschilligheid wordt gekweekt.

Het Nederlandse publiek heeft er recht op te weten, dat daarmede de veiligheid van het vervoer niet is gediend en zal zich volkomen kunnen begrijpen dat het N.S.personeel zich genoodzaakt ziet op krachtige wijze strijd te voeren tegen deze nieuwe verslechtingen.

De personeelscommissies
van Amsterdam C.S. en Amsterdam Rietlanden.

In verband hiarmede zal ik het op prijs stellen te worden ingelicht omtrent de stemming onder het spoorwegpersoneel in Uw gemeente, waarbij ik tevens gaarne zal vernemen in hoeverre, mede in verband met de laatste zinsnede van bedoeld manifest, een eventuele stakingsactie kan worden verwacht.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

J.G.CRABBENDAM.

De Heer Hoofdcommissaris van Politie te Rotterdam
Den Haag
Utrecht.

V. RD.3

GEHEIM

Manifest personeel N.S.

Hierdoor heb ik de eer Uwe Excellentie/U te berichten, dat in de voormiddag van 20 October 1947 te Amsterdam een manifest van de volgende inhoud werd verspreid:

M A N I F E S T

AAN HET NEDERLANDSE VOLK
HET PERSONEEL DER N.S. SPREEKT

Het spoorwegpersoneel ziet zich genoodzaakt, op deze wijze het Nederlandse volk in te lichten.

Na de bevrijding deden de regering en N.S.-directie, geen vergeefs beroep op het spoorwegpersoneel.

Met ondervoede lichamen en vrijwel zonder kleding, bouwden zij het bedrijf op en maakten het tot wat het nu is.

De arbeidstijden waren in die dagen dragelijk. De maatregelen uit de noffentijd kwamen te vervallen en de spoorjongens hadden - voor zover dat bij de spoorwegen mogelijk is - ook iets aan hun gezinsleven.

Al mankeerde er hier en daar wat aan, over het algemeen was de spoorman tevreden over de dienst en rusttijden.

DEZE TEVREDENHEID IS DOOR MEERDERE MAATREGELEN VERANDERD IN ONTSTEMMING EN ONTEVREDENHEID.

De N.S.-directie acht blijkbaar de tijd gekomen, om door middel van nieuwe dienstroosters de dienst en rusttijden zodanig te beïnvloeden, dat het gezinsleven nog slechter wordt dan het voorheen reeds was. Verzoeken gericht aan de N.S.-directie en de oude regeling weer in te voeren, bleven zonder gevolg.

Voor het rijdend personeel, diensten van 10 uur en langer, voor andere 144 uren in drie weken, waarin b.v. zes nachten van 8 uur en een nacht van 10 uur opeenvolgend.

EENMAAL IN DE DRIE WERKEN EEN VRIJE ZONDAG.

Door bijzondere omstandigheden, (die rekbaar zijn) is thans ook die derde Wettelijke vrije Zondag in gevaar.

Een uitgevaardigde Stationsorder zet deze wettelijke vrije Zondag op losse schroeven.

Het komt dan ook voor dat men vijf Zondagen achter elkaar dienst moet doen.

Ieder kan begrijpen hoe het gezinsleven van de spoorman is, met zijn vroege-, late- en nachtdiensten.

Deze bijzondere maatregel betekent een nieuw offer voor het personeel. Het behoeft waarachtig geen betoog, dat de ontevredenheid en onrust in het N.S.-bedrijf toeneemt.

VERSLECHTERING VAN DE DIENSTEN, GEHEEL ONTOEREIKENDE LONEN,
WAAR MOET DAT HEEN?

Elke Zondag spreekt Dr. Posthumus Meijes over "De spoorwegen spreken" en hoe het bedrijf zich herstelt. Geen woord over het personeel, hoe het

het leeft en werkt.

Het Nederlandse publiek moet weten, dat de spoorwegen draait met ernstig ontstemd en ontevreden personeel.

Het heeft er recht op te weten, dat de spoorman het te moeilijk wordt gemaakt, om zich geheel voor het bedrijf te geven.

Ieder kan begrijpen, dat/het /in N.S.-bedrijf, waar 84 m i l l i o e n gulden w i n s t wordt gemaakt op deze wijze onverschilligheid wordt gekweekt.

Het Nederlandse publiek heeft er recht op te weten, dat daarmede de veiligheid van het vervoer niet is gediend en zal zich volkomen kunnen begrijpen dat het N.S.-personeel zich genoodzaakt ziet op krachtige wijze strijd te voeren tegen deze nieuwe verslechtingen.

De personeelscommissies van
Amsterdam C.S. en Amsterdam Rietlanden.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

J.G. GRABBENDAM.

Verzonden aan:

Z.E.de Minister-President.

Z.E.de Minister van Binnenlandse Zaken.

Z.E.de Minister van Justitie.

De Heer Commissaris der Koningin -Prov. Noord-Holland.

De Heer Hoofd Afd. III B van de Generale Staf.

De Heer Hoofd Sectie III, M.I.D., Marinestaf.

B.22311

OPGELEGD

XXX
XXX

V. RD.3

G E H E I M **UITGEROEPD**

Manifest personeel N.S.

Hierdoor heb ik de eer Uwe Excellentie/U te berichten, dat in de voormiddag van 20 October 1947 te Amsterdam een manifest van de volgende inhoud werd verspreid:

MANIFEST Aan het Nederlandse Volk
Het personeel der N.S. spreekt.

Het spoorwegpersoneel ziet zich genoodzaakt, op deze wijze het Nederlandse volk in te lichten.

Na de bevrijding deden de regering en N.S.-directie, geen verzoekschrift beroep op het spoorwegpersoneel.

Met ondervoede lichamen en vrijwel zonder kleding, bouwden zij het bedrijf op en maakten het tot wat het nu is.

De arbeidstijden waren in die dagen dragelijk. De maatregelen uit de moffentijd kwamen te vervallen en de spoorjongens/- voor zover dat bij de spoorwegen mogelijk is - ook iets aan hun gezinsleven.

Al mankeerde er hier en daar wat aan, over het algemeen was de spoorman tevreden over de dienst en rusttijden.

DEZE TEVREDENHED IS DOOR MEERDERE MAATREGELEN VERANDERD IN ONTEVREDENHED EN ONTEVREDENHED.

De N.S.-directie acht blijkbaar de tijd gekomen, om door middel van nieuwe dienstroosters de dienst en rusttijden zodanig te beïnvloeden, dat het gezinsleven nog slechter wordt dan het voorheen reeds was.

Verzoeken gericht aan de N.S.-directie om de oude regeling weer in te voeren, bleven zonder gevolg.

Voor het rijdend personeel, diensten van 10 uur en langer, voor andere 14 1/2 uren in drie weken, waarin b.v. zes nachten van 8 uur en een nacht van 10 uur opeenvolgend.

BIJNA AL IN DE DRIE WEKEN EEN VRIJE ZONDAG.

Door bijzondere omstandigheden (die rekbaar zijn) is thans ook die derde Wettelijke vrije Zondag in gevaar.

Een uitgevaardigde Stationsorder zet deze wettelijke vrije Zondag op lossa schreeven.

Het komt dan ook voor dat men vijf Zondagen achter elkaar dienst moet doen. Ieder kan begrijpen hoe het gezinsleven van de spoorman is, met zijn vroege-, late- en nachtdiensten.

Deze bijzondere maatregel betekent een nieuw offer voor het personeel.

Het behoeft waarschtig geen betoog, dat de ontevredenheid en onrust in het N.S.-bedrijf toeneemt.

VERSLICHTERING VAN DE DIENSTEN, GEHEEL ONTOEREIKENDE LONEN,
WAAR MOET DAT HEEN?

Elke Zondag spreekt Dr. Posthumus Meijes over "De spoorwegen spreken" en hoe het bedrijf zich herstelt. Geen woord over het personeel, hoe het leeft en werkt.

Het

Het Nederlandse publiek moet weten, dat de spoorwegen draait met ernstig ontstend en ontevreden personeel.

Het heeft er recht op te weten, dat de spoorman het te moeilijk wordt gemaakt, om zich geheel voor het bedrijf te geven.

Ieder kan begrijpen, dat in het N.S.-bedrijf, waar 84 miljoen gulden winst wordt gemaakt op deze wijze onverschilligheid wordt gekweekt.

Het Nederlandse publiek heeft er recht op te weten, dat daarmee de veiligheid van het vervoer niet is gediend en zal zich volkomen kunnen begrijpen dat het N.S.-personeel zich genoodzaakt ziet op krachtige wijze strijd te voeren tegen deze nieuwe verslechtingen.

De personeelscommissies
van Amsterdam C.S. en Amsterdam Rietlanden.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
nemens deze:

J.C.GRABBENDAM.

Verzonden aan:

Z.E.de Minister-President.

Z.E.de Minister van Binnenlandse Zaken.

Z.E.de Minister van Justitie.

De Heer Commissaris der Koningin i/d Prov.Noord-Holland.

De Heer Hoofd Afd. III B van de Generale Staf.

De Heer Hoofd Sectie III, M.I.D., Marinestaf.

Nummers

Datum

1-7-47

B 696.
UITGEBOEKT

Amsterdam, 28 Juni 1947.

Volgno.

30 JUNI 1947

ACD 17753

Met betrekking tot het opnemen van de Eenheids-Vak-Centrale in het "georganiseerd overleg" te Amsterdam, wordt van betrouwbare zijde nog het volgende vernomen:

De hoofdbesturen van de tot nu toe in het G.O. samenwerkende organisaties hebben hun afkeuring uitgesproken over de niet sterke houding van de Regering, die zelf niet wenst te onderhandelen met de E.V.C. waar het betreft de belangen van het rijksperoneel, maar aan de besturen van provincies en gemeenten de vrijheid geeft zulks wel te doen. De beoelde samenwerkende organisaties hebben hieromtrent een onderhoud aangevraagd met de Minister-President.

In kringen van de meer bona-fide vakorganisaties is de suggestie gedaan, dat in de komende nieuwe wet, regelende de medezeggenschap van het Overheidspersoneel, een zodanige clause zou worden opgenomen, dat het alnog mogelijk kan zijn de E.V.C. en soortgelijke organisaties te weren uit het georganiseerd overleg, omdat hun strijdmethoden het algemeen belang kunnen schaden.

Bovendien moet nog worden opgemerkt, dat de Gemeenteraad van Amsterdam haar goedkeuring dient te geven, vooraleer de E.V.C. kan worden toegelaten.

Aangenomen kan worden, dat de vertegenwoordigers der samenwerkende organisaties zitting zullen houden in het plaatselijk georganiseerd overleg en niet, zoals bijvoorbeeld in Velsen is geschied, uit protest de vergaderingen verzuimen.

Resumerend kan worden gezegd: de opname van de E.V.C. in het georganiseerd overleg te Amsterdam is nog niet definitief.

Verz. aan Hfd. C.V.D., 's-Hage;
B.M., Amsterdam;
P.G., Amsterdam;
H.C., Amsterdam.

M.-4.

30 JUN 1947

Amsterdam, 28 Juni 1947.

ACD/17752

VERSLAG van een huishoudelijke vergadering der E.V.C. afd. "Overheid", gehouden op Vrijdagavond, 27 Juni 1947 in het Concertgebouw aan de Van Baerlestraat te Amsterdam.

Deze vergadering, welke slechts voor leden op vertoon van hun lidmaatschapsbewijs toegankelijk was, had ten doel de, naar aanleiding van enige weken geleden gestelde eisen, behaalde resultaten te bespreken en, indien deze onbevredigend mochten zijn geweest, eventueel een voorstel tot een proteststaking van beperkte duur, b.v. 24 uur, te doen.

Ongeveer 2000 aanwezigen gaven van hun belangstelling blijk. Vóór aanvang werd de aanwezige "Pers" in verband met het huishoudelijk karakter der vergadering verzocht, de zaal te verlaten.

Na een kort openingswoord door het bestuurslid Willem van ES, kregen de delegaties uit de gemeentebedrijven, welke onlangs naar de autoriteiten in 's-Gravenhage waren geweest, om de gestelde eisen toe te lichten, de gelegenheid, om verslag van hun opdracht uit te brengen. Hierbij bleek, dat Fokke John namens de Stadsreiniging, Huygen namens het Trambedrijf, Pieterse namens het Energiebedrijf en Mien de Vries namens de Was-Bad- en Zweminrichting, afgevaardigd waren geweest. Zij vertelden het verloop van hun bezoek, waarbij zij in contact waren geweest met o.a. Mr. Kan, doch niet met Minister Beal.

Ook delegaties uit 's-Gravenhage, Haarlem en Velsen waren in de vergadering aanwezig.

Vervolgens kreeg de algemeen voorzitter van de E.V.C., HENDRIKS, het woord. Deze spreker ontnam al dadelijk de vergadering alle lust tot staking door te betogen, dat alle eisen óf toegekend óf nog een punt van bespreking vormden. Wat toelating tot het G.O. betreft, zeide spreker, dat deze toelating thans voor 99% zeker is, de Uniebonden geen bezwaar meer maken en het voorstel over 14 dagen in de Raad komt. Voorts is thans de vacantietseslag toegewezen, terwijl de eis van 10% loonsverhoging nog een punt van bespreking is. Hij maande de aanwezigen aan, nu de zaken zo stonden, rustig te blijven, zich niet door verkeerde daden te laten leiden en vond, nu de E.V.C. gehoor vond en de geschillen door overleg werden geregeld, staking overbodig. De houding van de leden bleek, op enige elementen, die anders hadden gewild, na, gedisciplineerd.

Voorts heeft Berend Blokzijl nog gedurende ongeveer 10 minuten het woord gehad. Ook zijn betoog bleek zeer gematigd te zijn. Hij was eveneens van mening, dat, nu de eisen van de E.V.C. werden toegekend, een staking onnodig was. Wel liet hij doorschemeren, dat het op dit moment niet juist zou zijn, het kruit te verschietsen, doch de krachten te sparen, voor het geval de kwestie Indonesië aan de orde mocht komen.

Om 22.30 uur ging de vergadering rustig uiteen.

E-4.

VERZONDEN AAN : Hfd. C.V.D. Den Haag.
P.G. Amsterdam.
B.M. "
H.C. "

I.D.

E N S H A A G.

oss 25/19.

BUREAU D

SECRET

10-6-47

Volgno.

17 JUNI 1947

ACD/17349

Blijkens een ingesteld onderzoek bij het depot der Nederlandse Spoorwegen, is een klein percentage van het aldaar werkend personeel georganiseerd in de "Eenheids-Vak-Centrale" (E.V.C.).

Hoewel er bij de spoorwegen hard wordt gewerkt en het onder het personeel volkomen rustig is, valt er toch een zekere ontevredenheid waar te nemen. Deze ontevredenheid houdt geen verband met de verscherpte toestand in Indië, waarover onder het personeel heel weinig wordt gesproken, doch heeft meer betrekking op de hoge levensstandaard en de loonstoppolitiek van de huidige regering. In dit verband verklaart men zich, al geschiedt zulks nog bedekt, solidair met de arbeiders in Frankrijk, die tengevolge van de laatste spoorwegstaking een zekere winst hebben weten te boeken.

Indien het onverhoeds in Nederland tot staking mocht komen, dan is het niet uitgesloten, dat deze zich uitstrekt tot het spoorwegpersoneel, dat aan deze staking zal meedoen, teneinde op die wijze verbetering in hun levenspositie te doen aanbrengen.

Verzonden op 13 Juni 1947.

aan: het Hoofd van de C.V.D., alhier.

UITGEBOEKT

INLICHTINGENDIENST TE HENGELO(O).

No. ID. 54/47.

Onderwerp: Vergadering
personeel P.T.T.

BUREAU B

Nummer:	
Lid:	13-6

Volgno.

10 JUNI 1947

ACD/17180.

Op Donderdag, 5 Juni 1947, werd in een zaal van hotel Deters aan de Beursstraat alhier een protestvergadering gehouden door het personeel van de P.T.T. uit Hengelo(O) en omliggende gemeenten, inzake salariëring en de promotiekansen.

De heer J.F. Geelman wonende te Hengelo(O), had namens de Unie van de drie samenwerkende P.T.T. organisaties de leiding van deze avond, terwijl voorts als spreker optrad de Bondsbestuurder van de Centrale Bond van Ambtenaren P.T.T. personeel, Mr. Snel uit Scheveningen.

De vergadering, die door ruim 250 leden werd bezocht, had een zeer rumoerig verloop. Stampvoetend en door uitroepen van "staken-staken" werd op het door de spreker naar vorengebrachte geprotesteerd.

De vergadering was van mening dat, wanneer de redelijke voorstellen niet worden aanvaard, er andere middelen moesten worden toegepast met effectiever uitwerking.

Omdat men tot bepaalde besluiten niet is gekomen, werd voorts besloten een tweede vergadering te houden.

Aangezien het hier een besloten vergadering betrof waaraan geen publiciteit was gegeven, werd deze niet bijgewoond en kon geen volledig verslag worden opgemaakt.

Een gedeeltelijk exemplaar van "De Waarheid", waarin een uitvoerig verslag van deze vergadering werd opgenomen, gaat tevens hierbij.

Op 9 Juni 1947 verzonden aan het
Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
te
s-GRAVENHAGE.

In afschrift aan de Procureur-Generaal
fgd. Directeur van Politie te ARNHEM.

B.X.16608.

8 October

7.

II - SvD.3.

GEHEIM.

116.

31 Juli 1947.

A.N. de Wit.

Tot mijn spijt moet ik U berichten, dat door mijn administratie abusievelijk op mijn schrijven B.X.16608 dd. 12 Juli 1947, waarop ik reeds bij Uw bovenvermeld schrijven antwoord mocht ontvangen, op 16 September j.l. onder hetzelfde nummer werd gerappelleerd.

Ik moge U verzoeken dit rappeleschrijven als niet verzonden te willen beschouwen en bied U voor de gemaakte vergissing mijn verontschuldiging aan.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,

Namens deze:

AAN:

De Heer Districtscommandant
der Rijkspolitie,
Utrechtseweg 139,
DE BILT.

L.L. van Laere.

DOSS. No.:
CRT.: GA2.v.ANTW
DATUM: 5-6-47
PAR.:

*By Kerk
and van B. J. D.*

B.16608

**Internationaal pers-
congres te Praag
geopend**

in 17. 7. 43.

Op het congres der journalisten heeft dhr Kaynyon, voorzitter van de internationale vereniging van journalisten, na een overzicht te hebben gegeven van het eerste congres te Kopenhagen, er o.m. op gewezen dat het noodzakelijk is contact te nemen met de O.V.V.

De openingsplechtigheid werd besloten met een minuut stilte in acht te nemen ter nagedachtenis van de slachtoffers van de tweede wereldoorlog.

(K)